ЛЕНИНИЗМ—МИЛЛИОНЛАР БАЙРОҒИ

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 93 (16.783). | 22 апрель 1977 йил, жума | Баҳоси 2 тийин.

ЯШАСИН АБАДИЙ БАРҲАЁТ РЕВОЛЮЦИОН ИНТЕРНАЦИОНАЛ ТАЪЛИМОТ, БАРЧА МАМЛАКАТЛАР МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ, СОЦИАЛИЗМ ВА КОММУНИЗМ ҒАЛАБАСИ УЧУН КУРАШ БАЙРОҒИ — МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ!

(КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чақириқларидан).

БУЮК ТАЪЛИМОТ ИЖОДКОРИ

Инсон заковати шундай таълимотлар, назариялар ва фалсафий системалар яратганки, улар бутун-бутун авлодларнинг дастуруламали, бутун бошли даврларнинг режаси, инсониятнинг йўлчи юлдузи бўлиб хизмат қилади. Империализм ва пролетар революциялари даврининг, мустамлакачилик инқирози ва миллий озодлик ҳаракатлари ғалабаси даврининг, инсониятнинг капитализмдан социализмга ўтиши ва коммунистик жамият қурилиши даврининг марксизми бўлган ленинизм ана шундай ўлмас таълимотлардандир.

Ленинизм — илмий коммунизм асосчилари Карл Маркс ва Фридрих Энгельснинг революцион таълимотини Россияда кенг ёйиш ҳамда социалистик революцияни тайёрлаш учун кураш жараёнида камол топган бўлиб, бутун умрини пролетариат иши учун фидо қилган Владимир Ильич Лениндек буюк инсон тафаккурининг, ақл-заковатининг маҳсулидир.

Ленин! Бугун дунёнинг қайси бир бурчагида бўлманг, бу номнинг қанчалик табаррук эканлигига дарҳол ишонч ҳосил қиласиз. Эндиликда Ленин деганда кўз ўнгимизда Карл Маркснинг дунёни изоҳлаш билангина кифояланиб қолмасдан, балки уни ўзгартириш ҳам керак деган даъватига аъло даражада ҳам назарий, ҳам амалий жиҳатдан жавоб топа олган, революционер деган сўзнинг энг юксак ва энг олижаноб маъносини ўзида тўла мужассам қила олган революционер гавдаланади.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг йўлбошчиси бўлишдек шарафга муяссар бўлган Владимир Ильич Ленин революция стратеги сифатида ҳам, сиёсий тактиканинг беқиёс устаси сифатида ҳам буюкдир. У сиёсий кучлар нисбатидаги заррача силжишларни ҳам, омманинг кайфиятидаги кўз илғамас ўзгаришларни ҳам сезгирлик билан пайқаб, ҳар бир шароитнинг ўзига тегишли энг таъсирчан оммавий шиорларни ўртага ташлай олган ва мақсад сари олиб борадиган энг тўғри йўлни кўрсата олган ягона кишидир.

Владимир Ильич назария ва сиёсатда ижодий йўл тутиши туфайли марксизмнинг революцион таълимотини, социализм қуриш тўғрисидаги фанни ҳар томонлама ривожлантиришга ва янада бойитишга муваффақ бўлди. У империализм социалистик революциянинг арафаси эканлигини исботлаб берди. Ленининг — социалистик революция дастлаб бир неча мамлакатда, ҳатто бир мамлакатда ғалаба қилиши мумкин, деган хулосаси унинг доҳиёна кашфиётларидан бири бўлди.

Ленин деганда биз революциянинг ғалабаси учун, янги жамият қуриш учун изчил курашчи марксизм назарияси билан қуролланган жанговар Коммунистик партиямизни тушунамиз. Ленин революционерлик фаолиятини бошлаган кезларда бир неча ўнлаб марксистлардангина иборат бу партия доҳий бошчилигида революцион назария билан революцион практика ажралмас бирлигининг олий формаси бўлган янги типдаги Коммунистик партияга айланди. Бугун эса, унинг салкам ўн олти миллион аъзоси бор. Миллионлаб кишилар мана шу коммунистлар кўрсатган йўлдан бориб, уларнинг етакчилигида коммунизмнинг муҳташам биносини бунёд этмоқдалар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсий йўли ҳам Лениннинг номи билан чамбарчас боғлиқ бўлиб, бу йўлнинг асосий принципларини доҳий белгилаб бергандир.

Владимир Ильич мамлакатни асрий қолоқлик даражасидан тараққий этган, иқтисодий жиҳатдан бақувват, халқи бадавлат, фаровон ва маданий турмуш кечирадиган давлатга айлантиришни мақсад қилган, партиямиз ва совет халқи олдига бу борада жиддий вазифалар қўйган эди. Эндиликда мамлакатни ёппасига электрлаштириш, индустрлаштириш, кооперативлаштириш ленинча планлари, ленинча маданий революция деган номлар билан мамлакатимизда муваффақиятли тарзда амалга оширилган муҳим ишлар самарасини кўрган ҳар қандай буржуа маддоҳи ҳам Ленин ақл-заковатига, унинг башорат қилиш кучига, ленинизм таълимотининг ғалаба қилиш фани эканлигига ишонч ҳосил қилмасдан иложи йўқ.

Бир вақтлар Ленин мамлакатимизда юз минг трактор бўлишини орзу қилган эди. Доҳийнинг бу васиятини совет халқи аъло даражада бажарди. Ҳозирги кунда биргина Ўзбекистон далаларида ишлаб турган тракторлар 140 мингдан ошиб кетди. Электрлаштириш масаласини олиб кўринг: революциядан олдинги Ўзбекистонда аҳоли жон бошига йилига бир киловатт соатга ҳам етмаган электр қуввати ҳосил қилинган бўлса, эндиликда республикамизда яшовчи ҳар бир киши ҳисобига икки минг киловаттдан ҳам ортиқроқ электр қуввати ҳосил қилинмоқда. Ватанимиздаги барча халқлар каби республикамиз аҳолиси тўқ ва фаровон турмуши учун, юксак даражада тараққий этган фани, маданияти, адабиёти ва санъати учун буюк доҳийдан, унинг ҳаётбахш таълимотидан чексиз миннатдордир.

Доҳийнинг революцион тажрибасини, фикри ва кузатишларини ўзига қамраб олган бениҳоя бой назарий мероси бизнинг мамлакатимизда ва бошқа мамлакатларда севиб ўқилмоқда ва ўрганилмоқда. В. И. Лениндек асарлари кўп тарқалган одамнинг ер юзида йўқлиги ҳам ана шундандир. Унинг асарлари жаҳон халқларининг 128 тилида нашр этилди. Совет ҳокимияти йилларида доҳий асарлари бир неча юз миллион нусхада босилиб чиқди. Ўзбек тилида эса В. И. Ленин Асарлари тўртинчи нашри тўла таржима қилинган, бугунга қадар унинг Тўла асарлар тўплами бешинчи нашрининг 28 томи босмадан чиқди.

Ленинга, унинг таълимотига, буюк назариячи ва йўлбошчининг бой билим ва тажриба хазинасига бўлган бундай қизиқишнинг жаҳон мамлакатларида тобора кучайиб бораётганлигига яна бир сабаб шуки, бу таълимот инсониятнинг энг доно кишилари яратган нарсаларнинг ҳаммасини ўзига сингдириб, меҳнаткашлар синфий курашининг жаҳоншумул тажрибасини умумлаштирган.

Коммунистик партия доҳий таълимотига амал қилиб, ундан мерос қолган жамики билимларни кўз қорачиғидай асраб келмоқда. Айни чоғда бу билимлар мамлакатимизда коммунистик жамият қуриш практикаси билан, реал турмуш билан маҳкам, доимий боғлиқ равишда муттасил ривожлантирилмоқда ва янада бойитилмоқда, сиёсий иш практикасига дадиллик билан жорий қилинмоқда. Шу туфайли мамлакатимизда сиёсий, иқтисодий ва маданий қурилиш соҳасидаги улкан ва масъулиятли вазифаларнинг ҳамиша муваффақиятли ҳал этилишига, катта ю кичик барча ишларда коммунистларнинг бош-қош бўлишига, уларнинг юксак даражадаги авангардлигига эришиб келинмоқда.

Буюк Ленин таълимотининг қудратли кучи ташқи сиёсат бобида ҳам катта самаралар бермоқдаки, буни дунёда мустаҳкам тинчлик ва хавфсизликни барқарор қилиш, турли социал тузумга эга бўлган давлатлар ўртасида ўзаро яхши қўшничилик муносабатлари ўрнатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган барча кишилар зўр мамнуният билан эътироф этмоқдалар.

Мамлакатимизда Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозониб, Совет давлати барпо этилганда Ленин 47 ёшда эди. Салкам етти йилдан кейин унинг қалби уришдан тўхтади. Бироқ доҳийнинг таълимоти ҳамиша барҳаёт, унинг коммунистик келажак сари кўрсатган йўли ҳамон нурафшон. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, «Унинг таълимоти ҳамиша даъват ва ҳаракатга қўлланма бўлиб қолаверади, унинг ҳаётдаги шижоати коммунистларни, миллион-миллион кишиларни руҳлантирувчи намуна бўлиб қолаверади».

В. И. Ленин. В. Кайдалов чизган расм.

ТАСВИРИЙ КЎРГАЗМА

В. И. Ленин Марказий музейида 20 апрель куни «В. И. Ленин ва Октябрь» мавзуида тасвирий санъат асарлари ва плакатлар виставкаси очилди.

Революция йўлбошчиси туғилган куннинг 107 йиллиги арафасида очилган виставка барҳаёт Ленин ғояларининг амалга оширилаётганлиги тўғрисида, Коммунистик партия ва совет халқи олтмиш йил мобайнида босиб ўтган қаҳрамонона йўл тўғрисида ёрқин ҳикоя қилади.

Экспозицияда рассомлик ва ҳайкалтарошлик соҳасида машҳур совет санъаткорлари — И. Бродский, Кукриникслар, Н. Томский, мўйқалам ва ўймакорликнинг бошқа усталари яратган расмлар ва ҳайкаллар қўйилган.

(ТАСС мухбири).

ТОШКЕНТДА НАШР ЭТИЛДИ

«Прогресс» нашриётининг Тошкент бўлими В. И. Ленин асарларидан бир нечтасини араб тилида босиб чиқарди.

Янги китоблар орасида «Совет социалистик демократияси тўғрисида» номли тўплам бор. Тўпламга «Давлат ва революция» китобининг айрим боблари, «Ишчилар синфи ва миллий масала», «Совет ҳокимиятининг навбатдаги вазифалари» мақолалари ва Лениннинг бошқа асарлари киритилган.

В. И. Лениннинг «Большевиклар давлат ҳокимиятини сақлаб қола оладиларми?» деган асари алоҳида китобча ҳолида чиқарилди. (ЎзТАГ).

ЛЕНИН ЙЎЛИДАН

Совет кишилари Коммунистик партия билан дунёда биринчи социалистик давлат асосчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 107 йиллигини партия XXV съезди чизиб берган бунёдкорлик ишларини жўш урдириб кутиб олмоқдалар. Ўзбекистон ишчилари, колхозчилари, зиёлилари коммунистик қурилишларга ўз муваффақиятларини, ўзларининг барча зафарларини халқларнинг улуғ йўлбошчисига, энг азиз ва жонажон инсонга бағишламоқдалар.

21 апрель куни А. Навоий номли Давлат академик катта опера ва балет театрида Ильич туғилган кунга бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Ишлаб чиқариш илғорлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, Совет Армиясининг генераллари ва офицерлари, революцион жангларнинг ветеранлари театр залига келдилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлар И. Г. Анисимкин, С. Е. Белоножко, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, А. А. Хўжаев, Э. Б. Нордман, Г. М. Орлов, С. У. Султонова, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. С. Абдалин, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. Ҳ. Абдуллаева, Қ. А. Аҳмедов, М. Т. Турсунов, А. Р. Хўжаев президиумга чиқадилар.

Йиғилишни Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев очади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюросини фахрий президиумга сайлаш тўғрисидаги таклиф гулдурос қарсаклар билан кутиб олинади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков доклад қилди.

Лениннинг ҳар бир йиллиги,—дейди докладчи, — ижтимоий-сиёсий ҳаётда катта воқеадир. Бу гал Ленин йиллиги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллиги нишонланадиган бир пайтда ўтаётганлиги диққатга сазовордир. Улуғ Октябрь — синфий курашнинг ленинча стратегияси ва тактикаси. Лениннинг революция назарияси чинакам зафаридир.

КПСС XXV съезди Ленин иши ишончли қўлларда эканлигини, партиямизнинг, унинг жанговар штаби — КПСС Марказий Комитети, Марказий Комитетнинг ҳозирги замон буюк давлат ва сиёсий арбоби, тинчлик ва социал тараққиёт учун оташин курашчи, синалган марксчи-ленинчи ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Сиёсий бюроси қўлида эканлигини яққол кўрсатди.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги совет халқи Ленин васиятларини амалга ошириб ривожланган социалистик жамият қурди. Улуғ Лениннинг орзулари ушалди — Ўрта Осиёдаги совет республикалари, шу жумладан, Ўзбекистон социализмнинг Шарқдаги машъали, мустамлакачилик зулмини улоқтириб ташлаган чет мамлакатлар меҳнаткашлари учун илҳомбахш намуна, янги турмуш мактаби бўлиб қолди.

Докладчи Ильич васиятларини, КПСС XXV съезди белгилаб берган йўлни комил ишонч билан амалга ошираётган Коммунистик партиянинг доно сиёсати тўғрисида батафсил гапирди. Барча совет кишилари қатори Ўзбекистон меҳнатчилари ҳам Советлар мамлакатининг шонли юбилейини муносиб кутиб олмоқдалар, деб таъкидлайди у. Бутуниттифоқ ленинча коммунистик шанбалиги бутун Ўзбекистонда меҳнат байрами бўлди, буюк почин ғояларининг ҳаётийлигини, омманинг ижодий активлиги очиб бераётган катта-катта имкониятларни яна бир карра намойиш қилди.

Ленин байроғи, Улуғ Октябрь байроғи меҳнат аҳлининг озодлик, социал тараққиёт учун, тинчлик ва социализм иши тантанаси учун кураш йўлини ёритиб турибди.

* * *

Тантанали йиғилиш қатнашчилари учун катта концерт берилди. (ЎзТАГ).

ЎРТОҚ Л. И. БРЕЖНЕВ ЎРТОҚ Э. БАБЮХНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари ўртоқ Э. Бабюхни 21 апрель куни Кремлда қабул қилди. Ўртоқ Э. Бабюх партия қурилиши соҳасида КПССнинг иш тажрибаси билан танишмоқ учун КПСС Марказий Комитетининг таклифига биноан Москвага келган. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Л. И. Брежнев КПСС билан ПБИП ўртасидаги қардошларча ҳамкорликни янада ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди. Бу ҳамкорлик совет ва поляк халқлари ўртасидаги самимий дўстлик ва қардошлик муносабатларини мустаҳкамлашнинг энг асосий омилидир.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Польшада Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳаракат кенг авж олдирилганлигига Совет Иттифоқида юксак баҳо берилаётганлигини таъкидлаб, поляк халқининг ана шу шонли юбилей шарафига қўлга киритаётган меҳнат муваффақиятлари мамлакатларимизни ва бутун социалистик ҳамдўстликни ягона мустаҳкам оилага бирлаштириб турган социалистик интернационализм буюк кучининг янги ёрқин намойиши бўлади, деб чуқур ишонч билдирди.

Самимий ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбатда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири ўртоқ К. В. Русаков иштирок этди.

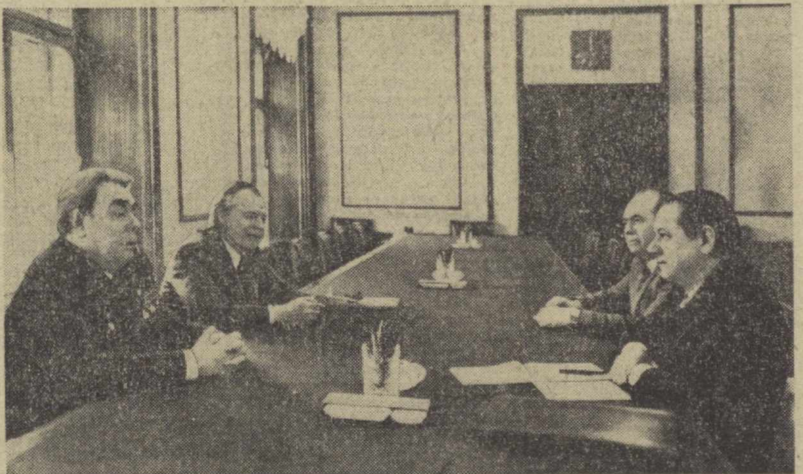

Суҳбат пайти. В. Мусаэльян фотоси. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ 625-БЎКА САЙЛОВ ОКРУГИДАН ИТТИФОҚ СОВЕТИГА ДЕПУТАТ САЙЛАШ КУНИ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»нинг 108-моддасига мувофиқ Ўзбекистон ССР Тошкент область 625-Бўка сайлов округидан Иттифоқ Советига депутат сайлови 1977 йил 19 июнь, якшанба кунига белгилансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Н. ПОДГОРНИЙ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **М. ГЕОРГАДЗЕ.**

Москва, Кремль.
1977 йил 21 апрель.

«КОСМОС-904» УЧИРИЛДИ

1977 йил 20 апрель куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-904» учирилди.

Йўлдош ичига космик фазо тадқиқотларини давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Координациялаш-ҳисоблаш маркази олинаётган ахборотларни ишлаб чиқмоқда.

(ТАСС).

МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР

Шу кунларда В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкентдаги филиалини минг-минглаб тошкентликлар ва республика пойтахтининг меҳмонлари келиб кўрмоқдалар. Улар Ильич туғилган куннинг 107 йиллиги арафасида Коммунистик партия ва кўп миллатли Совет давлатининг асосчиси ҳаёти ва фаолияти билан, ўлмас Ленин васиятларининг қандай амалга оширилаётганлиги билан танишдилар.

Музейга кирувчилар кино залида «Барҳаёт Ленин» ҳужжатли фильмини кўрдилар, «В. И. Ленин — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг илҳомчиси ва доҳийси» мавзуидаги лекцияни тингладилар.

Музейда пионер ва октябрятларнинг тантанали линейкалари, ёшларнинг революция ветеранлари билан учрашувлари бўлиб ўтди. 21 апрель куни бу ерга Тошкентнинг В. И. Ленин номли корхона ва ташкилотлари коллективларининг намояндалари келишди. Ленин чақириғи йилларида партия сафига кирган коммунистлар, революция қатнашчилари уларга ўз хотираларини сўзлаб бердилар. (ЎзТАГ).

ОММАВИЙ-СИЁСИЙ ИШЛАРНИ ТАКОМИЛЛАШТИРАЙЛИК

Тошкент областидаги агитация-пропаганда ходимлари етмиш минг кишилик отряди намояндалари, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, корхона ва колхозлар бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари 20 апрель куни бўлиб ўтган илмий-амалий конференцияда КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съезди қарорларини бажаришда оғзаки сиёсий агитациянинг ролини ошириш тўғрисида»ги қарори асосида оммавий-сиёсий ишларни такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Сўзга чиққан нотиқлар Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақанинг ташаббускорлари бўлиб чиқаётган энг яхши агитаторлар, сиёсий ахборотчилар ва пропагандистларнинг ажойиб ишлари тўғрисида гапириб бердилар, оммавий-сиёсий ишларни янада кучайтиришга қаратилган таклифлар киритдилар. (ЎзТАГ).

«БОЛАЛАР КОМИССАРЛАРИ» СЛЁТИ

21 апрель куни Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг мажлислар зали қизил галстуклар билан яшнаб кетди. Бу ерда ёш ленинчиларнинг қадрдон акалари — вожатийлар — ишлаб чиқариш илғорлари ўзларининг республика слётларига тўпландилар.

Слётда В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ пионер ташкилоти марказий Советидан олинган табрикнома ўқиб берилди.

Слёт қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номига табрик телеграммаси йўлладилар.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Советида, республиканинг бир неча министрликлари ва идораларида, Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасида, Ўзбекистон Ёзувчилар союзида ишлаб чиқариш илғорлари — вожатийлар билан суҳбатлар ўтказилди. (ЎзТАГ).

ЮКСАК МУКОФОТ—ЗАФАРЛАРГА ДАЪВАТ

ЖИЗЗАХ, 21 апрель. (ЎзТАГ). Область Ленин ордени билан мукофотланганлиги тўғрисидаги хушхабар Жиззах даштининг шаҳарлари ва қишлоқларига тез тарқалди. Область марказида бўлиб ўтган тантанали йиғилишда саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг пешқадамлари, жамоатчилик намояндалари тўпландилар.

СССР Олий Совети Президиумининг областни Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармони узоқ давом этган гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди. Фармонни Жиззах область партия комитетининг биринчи секретари С. М. Тоиров ўқиб эшиттирди.

«Пахтакор» пахтачилик совхозининг бригада бошлиғи Х. Султонов, 18-механизациялашган кўчма колонна скрейперчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. С. Крупский, «Москва» колхозининг сут соғувчиси С. М. Пак ва бошқалар нутқ сўзлаб, жонажон Коммунистик партия, Совет ҳукумати Ўзбекистон, область халқ хўжалигини ривожлантириш тўғрисида қилаётган ғамхўрликлари учун уларга ташаккур изҳор этдилар. КПСС XXV съезди қарорига биноан областда совет пахтачилигининг йирик базаси барпо этилмоқда. Нотиқлар область меҳнат аҳли Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини нишонлаш учун олган юксак мажбуриятларини шараф билан бажарадилар деб айтишди. Юбилей йилида Ватан хирмонига 320 минг тонна «оқ олтин» — ўтган йилдагидан 30 минг тонна кўп пахта топширишга аҳд қилинди. Саноат, транспорт, қурилиш пешқадамларидан уч мингдан ортиқроқ киши ушбу беш йиллик охиригача ўн йиллик топшириқни бажариш учун курашга қўшилдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидат Г. М. Орлов йиғилишда нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга йиғилиш аҳлининг гулдурос қарсаклари остида табрикнома қабул қилинди.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУНГА 107 ЙИЛ ТЎЛДИ

ҲАМИША БАРҲАЁТ СИЙМО

ДОҲИЙ НИГОҲИДА ЎРТА ОСИЁ

КОММУНИСТИК партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси ва ташкилотчиси Владимир Ильич Ленин РКП(б) жанговар отрядларининг, жумладан, Туркистон Коммунистик партиясининг жанговарлигини оширишга, ғоявий-ташкилий жиҳатдан мустаҳкамлашга, унинг раҳбарлик ролини кучайтиришга қатта эътибор берди.

Владимир Ильич Лениннинг мунтазам, ҳар томонлама кўрсатган ёрдами ҳамда Туркистон Коммунистик партиясига йўл-йўриқ кўрсатиб раҳбарлик қилиб келгани ўзбек коммунистлари куч-қудрати манбаи бўлди. Владимир Ильич партия ташкилотлари ва халқ оммаси ҳаётидаги муҳим воқеаларга — Туркистон Коммунистик партиясининг съездларига катта аҳамият билан қарарди. Бу масала тарихий-партиявий адабиётда ҳали пухта ўрганилмаган, махсус тадқиқот ўтказилмаган. Лекин В. И. Лениннинг тўла асарлар тўпламида кўпгина янги ҳужжатлар, жумладан, Совет Туркистонига оид ҳужжатлар эълон қилинди. В. И. Лениннинг ана шу ҳужжатларини, шунингдек, архив материалларини ўрганиш Владимир Ильич Ленин ва Туркистон Коммунистик партияси V ва VI съездлари қарорларини зўр диққат-эътибор билан ўрганиб чиққанлиги ва шу йўл билан ўлка Коммунистик партияси ишини яхшилашга жуда катта таъсир кўрсатганини яққол сезиш мумкин.

Қаҳрамон совет халқи ва Қизил Армия 1920 йилда Англия — Америка империалистлари агрессиясини ҳамда ички контрреволюцияни тор-мор келтириб, тинч яратувчилик меҳнатига киришди. Бироқ Туркистонда ҳали босмачилик бутунлай тугатилмаган. Фарғона водийсида, Самарқанд областида. Шарқий Бухоро ва бошқа жойларда босмачилар халқ хўжалигига катта зарар етказарди.

Ўлканинг кўпгина партия ташкилотлари ғоявий-ташкилий жиҳатдан бўш бўлиб, партия сафига ёт унсурлар ҳам кириб олган, группабозлик мавжуд эди. Владимир Ильич Ленин Туркистондаги социал-иқтисодий шарт-шароитларни таҳлил этиб, 1920 йилда ўлкада аҳвол мамлакатнинг марказий районларига нисбатан оғир эканлигини таъкидлади. Шу сабабли В. И. Ленин, РКП(б) Марказий Комитети, Совет ҳукумати Туркистон партия ва совет ташкилотларига ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш ва раҳбарлик қилишни кучайтирдилар. 1920 йилнинг май ва июнь ойларидагина РКП(б) Марказий Комитети Сиёсий бюроси В. И. Ленин иштирокида Туркистон тўғрисидаги масалани тўрт марта кўриб чиққанлиги бунга ёрқин далил бўла олади.

В. И. Ленин партия, совет ташкилотларидан, меҳнаткашлар оммасидан, РКП(б) Марказий Комитетининг Туркистон Комиссиясидан ва бошқа ташкилотлардан Туркистондаги ишларнинг аҳволи тўғрисида батафсил материал олиб, хабардор бўлиб турарди. У Туркистон вакиллари билан суҳбатлашар, олинган материалларни ўрганар эди. 1920 йил июнь ойида В. И. Ленин Турккомиссия аъзолари Я. Э. Рудзутак ва Ш. З. Элиава билан, Туркистон делегацияси аъзолари Т. Рисқулов, Н. Хўжаев, Г. Бех-Иванов билан суҳбатлашди. У РКП(б) Марказий Комитети комиссияси ҳамда Туркистон делегацияси томонидан тақдим этилган Туркистон Коммунистик партияси вазифалари тўғрисидаги қарорлар лойиҳасини чуқур ўрганиб чиқди. Туркистон делегацияси томонидан тақдим этилган лойиҳада бир қанча назарий, сиёсий ва миллий оғмачилик хатолари бўлиб, бу лойиҳа В. И. Ленин томонидан рад этилди. РКП(б) Марказий Комитети комиссияси лойиҳасида ҳам бир қанча жиддий камчиликлар мавжуд бўлиб, В. И. Ленин унга бир қанча тузатишлар киритди.

РКП(б) Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси 1920 йил 22 июнида комиссия томонидан тақдим этилган РКП(б)нинг Туркистондаги вазифалари тўғрисида тезислар ва қарор лойиҳасини муҳокама қилди. В. И. Ленин мусулмонлар оммасига мумкин қадар кўпроқ ишониш, маҳаллий ходимлар билан чамбарчас иш олиб бориш зарурлиги тўғрисида гапирди. Сиёсий бюро комиссия лойиҳасини муҳокама қилиб, В. И. Ленин киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда уни қайта ишлаб чиқишни Н. Н. Крестинский билан Ш. З. Элиавага топширди. Шу масала юзасидан Сиёсий бюро қабул қилган қарор лойиҳаси Лениннинг қўли билан ёзилган эди.

1920 йил 29 июнда РКП(б) Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси «Туркистондаги вазифаларимиз тўғрисида», «Туркистонда ҳокимиятни ташкил этиш тўғрисида», «Туркистонда партия қурилиши тўғрисида» қарор қабул қилди ва Турккомиссия инструкциясини тасдиқлади. Сиёсий бюро партия ташкилотларининг диққат-эътиборини Туркистонда чоризмнинг мустамлакачилик ва империалистик сиёсати асоратларини тугатишга, халқлар дўстлигини мустаҳкамлашга, ўлка халқлари ҳаётида феодал-патриархал муносабатларни тугатиш ва халқ оммасини ишчилар синфи раҳбарлигида Советлар ишига жалб этишга қаратди.

Туркистон Компартиясининг V съезди РКП(б) Марказий Комитети Туркбюросининг бевосита раҳбарлиги ва ёрдами остида ўтди. 1920 йилнинг 12-18 сентябрида ўтган бу съезд туркистонлик барча коммунистлар фикрини ифодалаб, РКП(б) Марказий Комитетини «Туркистон Компартияси V съезди Марказий Комитетни табриклайди. Туркистон Коммунистик партияси маълум миллатлар меҳнаткашларини озод қилиш ишида РКП(б) Марказий Комитети сиёсатига тўла қўшиладиган унинг бир қисми эканлигини сўзда эмас, балки иш билан исботлайди», деб ишонтирди.

В. И. Ленин Туркистон Компартиясининг V съезди иши билан, Туркистонда ишларнинг бориши билан яқиндан танишиб борди. Съезднинг иши ва унинг миллий сиёсат соҳасидаги йўлини В. И. Ленин юксак баҳолади.

1922 йил январида РКП(б) Марказий Комитети Туркистон Коммунистик партиясига йўллаган мактубда Туркистон шароитида янги иқтисодий сиёсатнинг аҳамияти чуқур ва ҳар томонлама очиб берилди.

1922 йил 12 январда В. И. Ленин телеграмма орқали И. В. Сталинга қуйидагиларни хабар қилади: «Бир ярим соатдан сўнг Гусев жўнаб кетади... Марказий Комитетнинг Туркистон Коммунистик партиясига мактуби лойиҳасини ҳозир ўқиб чиқдим ва унга тўла қўшиламан. Уни бугуноқ тасдиқлаб, Гусевдан бериб юборсак яхши бўлар эди».

Худди шу мактубда қуйидаги жумлаларни ўқиш мумкин: «Сизлар Коммунистик партиянинг V съездида РКП(б) Марказий Комитети директиваларига тўла мувофиқ равишда, Туркистонда миллий сиёсат асосий йўлини тўғри белгилаб олдингиз». Кўриниб турибдики, Туркистон Компартиясининг V съездида ишлаб чиқилган миллий сиёсатнинг асосий йўлини шахсан В. И. Ленин маъқуллаган эди.

Съезддан сўнг Ўрта Осиё халқларининг улуғ рус халқи билан биргаликда биродарлашуви, дўстлиги ва бирлиги янада мустаҳкамланди. РКП(б) Марказий Комитетининг Туркбюроси раҳбарлик қилиб турган Туркистон Компартиясининг бутун фаолияти ана шу дўстлик ва бирликни мустаҳкамлашга қаратилган эди.

Ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқининг формаси социал-иқтисодий шароитга қараб ўзгариб борди. Интервенция ва гражданлар уруши даврида ишчилар синфи билан меҳнаткаш деҳқонлар ўртасида ҳарбий-сиёсий иттифоқ қарор топган эди. Тинч қурилишга ўтиш муносабати билан бу иттифоқни иқтисодий иттифоқ билан тўлдириш лозим эди. Капитализмдан социализмга ўтиш даврида янги иқтисодий сиёсатнинг жорий этилиши бирдан-бир тўғри йўл эди. Бу сиёсат ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини, пролетариат диктатурасини янада мустаҳкамлашга, эксплуататор синфларни тугатиш ва социализм ғалабасини таъминлашга қаратилган эди. Янги иқтисодий сиёсат масалалари В. И. Лениннинг партия X съездида қилган докладларида ва съезддан кейин ёзган асарларида ҳар томонлама ва чуқур ишлаб чиқилди. РКП(б) X съезди янги иқтисодий сиёсатга ўтишни маъқуллади. НЭПни амалга ошириш масалалари Туркистон Коммунистик партиясининг 1921 йил 11 августидан 20 августигача бўлиб ўтган VI съездида ҳам диққат марказида бўлди. Съездда кўриб чиқилган асосий масалалардан бири Туркистон шароитида янги иқтисодий сиёсатга ўтиш масаласи эди. Съезд РКП(б) X съезди қарорларини маъқуллади ва бу қарорларни Туркистонда амалга ошириш йўлларини белгилади.

В. И. Лениннинг Кремлдаги кутубхонасида «Туркистон Компартияси VI съезди резолюциялари ва қарорлари (11—20 август, 1921 йил)» сақланиб қолган. Доҳий Туркистон Компартияси VI съезди материалларини зўр қизиқиш билан ўрганиб, ўз қўли билан баъзи жойларига белги қўйган. Унда «тўғри», «муҳим» деб Ленин томонидан ёзилган сўзларни ўқиш мумкин. Бу ёзувлар доҳийнинг Туркистон меҳнаткашлар оммаси тўғрисида, уларнинг тарихий тақдири, ўлкада Коммунистик партия сиёсатининг ғалабаси, социализм ғалабаси тўғрисида нақадар ғамхўрлик билан жон куйдирганлигини исботлаб турибди.

В. И. Ленин Туркистон Компартияси VI съезди томонидан кўтарилган халқ хўжалиги масалаларига алоҳида эътибор берди. Резолюциянинг ўлкадаги қолоқликни тугатиш мақсадида фабрика ва заводлар қуриш тўғрисидаги қисмини белгилаб қўйди.

Туркистонда янги иқтисодий сиёсат масалалари ва уни амалга ошириш йўллари, қўшчилар союзи ташкилотлари ва ишлари, уларнинг аъзоларини тарбиялашни В. И. Ленин муҳим масалалар деб ҳисобларди.

В. И. Ленин Туркистондаги ишларнинг аҳволини чуқур ва ҳар томонлама ўрганиш асосида социалистик революция назариясини ривожлантирди, Туркистонда янги иқтисодий сиёсатнинг ўзига хос томонларини очиб берди, НЭП шароитида миллий сиёсатни ижобий амалга ошириш йўлларини кўрсатди. Ленинча социалистик революция назарияси Туркистон коммунистлари ва барча меҳнаткашлари учун йўлчи юлдуз бўлиб, Ўрта Осиёда социализм ва коммунизм қурилиши йўлини ёритди.

Қ. ҲАСАНОВ,
тарих фанлари доктори.

ЙЎЛБОШЧИГА БАҒИШЛАНАДИ

20 апрель куни КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтида анъанавий лениниана бўлди. Ленинианани институт директори академик А. Г. Егоров очди. Олимлар «В. И. Ленин ва коммунистик маданиятнинг қарор топиши», «Улуғ Октябрь, Ленин ва жаҳон революцион жараёни» мавзуидаги докладларни, В. И. Ленин Марказий музейидаги экспозицияларнинг янги материаллари ҳақидаги ахборотни тингладилар. (ТАСС).

Ульяновск шаҳри меҳнаткашларнинг буюк доҳийси, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин туғилган шаҳар сифатида бутун жаҳонга машҳур. В. И. Лениннинг болалик ва ёшлик йиллари ўтган жойлар Ульяновск шаҳрининг фахри ҳисобланади. Бу ерда доҳиймизга чексиз ҳурмат рамзи сифатида Ленин мемориал музейи ташкил этилган. Суратда: Ленин мемориал музейи.

ТАСС фотохроникаси.

РЕВОЛЮЦИЯ ДАРҒАСИГА

САМАРҚАНД, 21 апрель. (ЎзТАГ). Жомбойда Коммунистик партия билан дунёда биринчи социалистик давлат асосчиси В. И. Ленинга қўйилган ҳайкал тантанали вазиятда очилди. Бўлиб ўтган митингда саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг илғорлари, жамоатчилик вакиллари қатнашдилар. Сўзга чиққан нотиқлар Ильичнинг ўлмас васиятлари муваффақиятли амалга оширилаётганлиги тўғрисида район меҳнатчилари КПСС XXV съезди қарорларини кўнгилдагидек бажаришга, Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга аҳд қилганлиги ҳақида гапирдилар.

Булунғур районининг маркази — Красногвардейскда ва Нурота раойнидаги Ленин номли колхозда ҳам В. И. Ленин ҳайкали очилди.

В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллиги арафасида Қарши шаҳрида меҳнаткашларнинг улуғ йўлбошчиси, Коммунистик партиянинг ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси ҳайкали тантанали вазиятда очилганлигини неча хабар қилган эдик.

Суратда: В. И. Ленин ҳайкалининг очилиши.

ШОНЛИ САНА АРАФАСИДА

Мамлакатимизда В. И. Ленин туғилган куннинг йиллигини муносиб совғалар билан нишонлаш яхши анъанага айланиб қолди. Ўзбекистон Информация агентлиги мухбирлари республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларидан йўллаган хабарларида шулар ҳақида ҳикоя қилинади.

УРГУТ

Ургутнинг энг обод жойларидан бирида болаларнинг қувноқ овозларини эшитиб, хурсанд бўласиз: 140 ўғил-қиз совға олди — янги болалар комбинати қуриб фойдаланишга топширилди. Шаҳарнинг жажжи ўғил-қизлари учун кенг, ёруғ, хоналар, ўйнайдиган жойлар, музика машғулотлари зали, арғимчоқлар ўрнатилган яшил шаҳарча, спорт майдончалари бунёд этилди.

Болалар комбинатини Самарқанд область матлубот жамиятининг механизациялашган колоннаси коллективи муддатидан илгари қуриб берди.

НАВБАҲОР

Намангандаги Ленин номли совхозда янги кутубхона тантанали вазиятда очилди. Унинг фондларида 7 минг том китоб бор. Бу китобларнинг ҳаммасини совхозга оталиқ қилаётган Ғафур Ғулом номли нашриёт коллективи совға қилган. Қўриқ ерларни яшнатаётган пахтакорлар ҳаётидаги бу қувончли дамларда Ҳамид Ғулом, Иброҳим Раҳим, Одил Ёқубов ва бошқа ўзбек ёзувчилари ҳам иштирок этдилар. Шу куни нашриёт коллективи билан совхоз ишчилари ўртасида ижодий ҳамкорлик ҳақида шартнома имзоланди.

ТОШКЕНТ

Р. Глиэр номли музикали интернат-мактабда очилган музей фондига В. И. Ленин ҳаётининг турли босқичларини ҳикоя қилувчи фотосуратлар солинган альбомлар, унинг Кремлдаги квартираси макети, революция доҳийсининг сиймоси акс эттирилган сурагларнинг репродукциялари, Ильичнинг бюсти, китоблар қўшилди. Ўқувчилар севимли доҳий ҳақидаги материалларни меҳр-муҳаббат билан йиғдилар, музей жойлашган хонани ўзлари безадилар.

ГУЛИСТОН

Гулистон болалари яхши совға олишди: шаҳарнинг янги микрорайонларидан бирида 536 ўқувчига мўлжалланган мактаб фойдаланишга топширилди. Унда қулай синф хоналаридан ташқари мажлис зали, тўгарак ишлари олиб бориладиган махсус хоналар бор.

(ЎзТАГ).

Асқад МУХТОР.

ЛЕНИН ОКТЯБРНИНГ МАНГУЛИГИДИР

ПУБЛИЦИСТИКА

ТАКРОРЛАГАН билан эскимайдиган, ҳар такрорланганда янгича янграйдиган сўзлар бўлади. Улар — инсон бахти, инсон тақдири билан боғлиқ сўзлар, абадий ҳаяжон манбалари!

Ленин ва Октябрь. Бу сўзлар кўп минг йиллардан кейин ҳам худди ҳозиргидек юракларни тўлқинлантирса керак. Чунки улар кишиликнинг, барча халқларнинг, барча инсонларнинг туб манфаатларига туташ, эзгу туйғуларга бориб уланган буюк маъноларни асрлар оша олиб ўтадилар.

Октябрь — Ленин даҳосининг энг буюк маҳсули. Владимир Ильич қанча асар ёзган бўлса, не-не шиддатли курашларга қанча-қанча йилларини бағишлаган бўлса, ҳаётида нақадар уқубатларни енгиб ўтган бўлса, бари оламда Улуғ Октябрь тонгининг балқиши учун эди. Бунинг учун у бутун курашчан тарих тажрибасини заҳматкаш инсон орзу-умидлари, ғазаби ва тафаккурини мисқоллаб йиғиб, революцион ғалаба фанини яратди. Бу жиҳатдан, Октябрь — бутун кишилик кураши тарихининг энг буюк хулосаси ҳамдир.

Ленин ҳақида ёзганда кўп буюк сўз санъаткорлари, жумладан, Максим Горький ва Владимир Маяковский ҳам, Жон Рид ва Ромен Роллан ҳам, барчаси унинг энг оддий инсон эканлигини таъкидлашади. Аммо гоҳо бунга ишониш қийин. Октябрь ғалабаси учун қудратли ленинизмни, қаҳрамон Коммунистик партияни, ишчи синфи гегемонлиги ва ишчи-деҳқон иттифоқини, дунёда биринчи Советларни, пролетариат диктатурасини кашф этиш керак эди. Буларнинг ҳар бирининг душманларини енгиш, моҳиятини ҳимоя қилиб, тарихда биринчи марта амалда синаш, исботлаш зарур эди. Эллик беш жилдли доҳиёна асарларнинг ёзилиши учунгина бир инсон умрининг етмаслиги оддий ҳисобдан ҳам кўриниб туради.

Ильич ҳаётининг қисқа бир даврини, 1917 йилнинг 3 апрелидан 26 октябригача бўлган кунларни кўз олдимизга келтирайлик. Бу кунларда ёзилган машҳур асарлар, ҳал қилувчи тарихий нутқ-доклад, тезис ва резолюциялар, шошилинч йиғилиш, баҳс, конференция ва фавқулодда съездлар, хатарли июль кунлари, кескин тактик ўзгаришлар, хато ва хиёнат, подполье, қувғин... Ленин Разливдаги яширин фаолият кунларининг ўзида (110 кун) 60 дан ортиқ муҳим асар ёзди, айни вақтда Россиядаги мураккаб революцион ҳаётга раҳбарлик қилди. Ундан кейинги кунлар, айниқса буюк Октябрь ғалабаси арафасида Лениннинг вақти соат-минути, ҳатто секундлари билан ўлчангани маълум: «Ишни албатта шу бугун, кечқурун ёки кечаси ҳал қилиш керак» деб ёзади Ленин 24 октябрда Марказий Комитетга. Эрталаб Муваққат ҳукумат ағдарилади, соат 10 да «Россия гражданларига!» мурожаат эълон қилинади. Шу куни кечаси эса «Аврора» залпи тарихда янги замон бошланганидан дарак беради!

Воқеаларнинг шиддатли оқими. Марказда — Ленин.

Шоирларнинг Октябрь ғалабасини қуёшга ўхшатишида рамзий маънонгина эмас, бевосита ўхшашлик ҳам бор. Тарихий ғалаба Ленин даҳоси туфайли Питер устида Октябрь худди қуёшдек аниқ ва тиниқ балқиб чиққан эди.

Владимир Ильичнинг бутун умри мана шу Октябрь кунларидек шиддатли ва ҳаяжонли ўтди. Унинг «барча буюк зотлар ичида инсоният даҳосини энг ёрқин мужассам этган киши» эканлигини ҳатто душманлар ҳам тан олган эди. Доҳийнинг дўсти ва сафдоши буюк пролетар адиби Максим Горький бу ҳақда бундай деб ёзади: «Унинг қаҳрамонлиги — Россияда учраб турадиган камтарин жасорат, оламда ижтимоий адолат борлигига қатъий ишонган виждонли рус интеллигент-революционерининг қаҳрамонона фидойилиги, одамлар бахт-саодати йўлидаги уқубатли кураш туфайли дунёнинг барча қувончларидан воз кечган одамнинг қаҳрамонлигидир».

Ленин учун инсон бахтсизлиги, инсон хўрлигидан ҳам манфур нарса йўқ. Доҳийнинг бу нафрати — унинг характеридаги энг ёрқин томонлардан бири эди дейди М. Горький. «Мен унинг характеридаги бу хусусиятни материалистнинг жанговар оптимизми деб атар эдим. Бу инсонда, албатта катта ҳарф билан ёзилиши керак бўлган бу инсонда менинг бутун вужудимни жалб этган нарса аввало мана шу эди».

Инсон бахтсизлигига муросасиз нафрат! Унинг инсонга буюк ва ёрқин муҳаббати ҳам, халққа, Ватанга садоқати ҳам, ишчилар синфига чексиз ишончи ҳам, доҳий фаолиятининг бутун маънавий томони ҳам мана шунда эди. Мана шу унинг бутун ҳаётини — соат-минутигача — халқлар бахтига, улуғ Октябрь ғоясига, унинг ғалабалари ҳимоясига бағишлашига олиб келди. У Октябрнинг руҳи ва жони, ижодкори ва байроғи, енгилмаслиги ва мангулигидир.

Биз Октябрь авлодлари Ленин фазилатларини мерос қилиб олганмиз. Октябрнинг енгилмаслиги Ленин ғояларининг, партиямиз ишининг, совет халқи маънавий дунёси ва ҳаёт тарзининг барқарорлигида. Вақтнинг ўтиши Ленинга одамлар қалбидаги садоқат ва миннатдорлик туйғусини сусайтиролмайди. Ленинда мужассам бўлган ақл бовар қилмас азим идрок ва ирода кучи, ундаги юксак маънавий талабларнинг мукаммаллиги — бир вақт келарки, — ҳамма учун баробар қувончли, табиий ва юксак аҳлоқ нормалари бўлиб қолар!

Октябрь ҳақида гап кетганда тинчлигимиз, оламнинг тақдири, инсон равнақининг туганмас имкониятлари ҳақида гапириш керак эди. Лекин биз бу ерда «Энг инсоний инсон»нинг жамиятимиз маънавий бойлиги бўлиб қолган беназир фазилатлари ҳақида гап очдик. Зеро, бу ҳам ҳаётимизда Октябрь самараларидан. Одамлар ҳаётида давом этаётган бу фазилатлар турмуш тарзимизнинг асоси, Октябрнинг давоми, барқарорлигидир.

Ҳайратда қоладиган оддийлик, ҳайратда қоладиган буюклик! Иккаласи қўшилганда-чи?.. Қўшилиши, умуман, мумкинми?

1918 йил августининг сўнгги кунларидан бирида Ильични революция душманлари оғир ярадор қилишди. Кўпмиллионли меҳнаткаш халқ буни эшитганда нафаси ичига тушиб, доҳий ҳаёти учун қаттиқ ҳавотирда қолди. Газеталар Ильичнинг саломатлиги ҳақида халққа ахборот бериб боришни лозим топдилар.

Ильич оғир касалликдан сўнг сал ўзига келганида буни билиб қолиб, қаттиқ ғазабга келади, Бонч-Бруевични редакцияларга юбориб, ахборотларни қатъий тақиқлантиради. «Мен ҳам ҳамма қаториман, ахир... Қандайдир қаҳрамон қилиб қўйишибди, доҳий деб аташибди, бу қанақаси, азбаройи шифо!».

1920 йили эса, Коминтерн конгресси вақтида Ленин бирдан президиумдан пастга тушиб келади. Орқадаги қаторлардан бирида Питер делегати, узоқ сургунларда юриб кўзи заиф бўлиб қолган кекса ишчи Шелгунов ўтирарди. Доҳий уни узоқдан таниб қолган экан. Яқинлашади. Шелгунов ўрнидан туради. Улар қучоқлашиб кетадилар, ўпишадилар. «Улар бир-бирларига бир оғиз ҳам сўз айтмадилар. Аммо бу учрашув ўзининг инсонийлиги билан гўзал эди» деб эслайди конгресс делегати.

Бир қарашда оддийлик билан буюкликни бирлаштириб бўлмайдигандек. Аммо Ленинда бу хусусиятлар ажойиб бир табиийликда бирлашиб кетади. «Мен ҳам ҳамма қаториман, ахир...» дейди Ильич, лекин оддий ишчи Иван Бабушкин ҳақида: «Бундай кишиларсиз рус халқи абадий қул бўлиб қолар эди» дея самимий ҳайрат билдиради.

Анатолий Владимирович Луначарский «Ленин — ўртоқ, инсон» деган асарида Ильич қиёфасидаги бу оддийлик ва буюклик мужассамини ихчам таъриф қилади: «Ўз истеъдоди ва тақдири миқёсларининг қарийб ғайри табиий равишда буюк бўлишига қарамай, Ленин — табиий ҳодиса эди. У буюк революцион ҳаракатнинг, буюк синф ва буюк халқнинг фарзандидир».

Лениннинг ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги мисли кўрилмаган кашфиётлари Октябрдан кейин давом этди. Гражданлар уруши тактикаси, «Буюк почин», ГОЭЛРО, Кооперация плани — булар бари революциянинг ленинча ривожи, даврни келажакдан туриб, келажакни эса олдиндан кўра билиш салоҳияти эди. Дунёда инсон бахти учун кураш борки, Ленин ва Октябрь сўзлари дилларда аланга ёқаверади. Октябрни кашф этган буюк кашшоф курашчан сафларнинг ёлқинли байроғи бўлиб, инсониятни бахт сари олға бошлай беради.

Октябрь Ленин деган буюк бир маънавий оламда давом этади.

ЧЕКСИЗ САДОҚАТ РАМЗИ

Пойтахтимизнинг Ленин проспектига жойлашган шаффоф мармардан «кўйлак» кийган муҳташам бино шу кунлар айниқса гавжум. Бу кутлуғ зиёратгоҳ — В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали бўлиб, жаҳон пролетариатининг йўлбошчиси, дунёда биринчи социалистик давлатнинг асосчиси, барча эрксевар меҳнаткаш халқларга азиз ва мўътабар инсон В. И. Ленинга бўлган чексиз меҳр-муҳаббатимизнинг тимсоли сифатида савлат тўкиб турибди.

Бу ерга ҳар куни республикамиз ва мамлакатимизнинг турли жойларидан ишчилар ва деҳқонлар, зиёлилар ва ўқувчилар, сайёҳлар ва чет эллик меҳмонлар ташриф буюришада. Турли миллат ва касб эгалари бўлган кишиларнинг мақсади ягона. Улар доҳийни янада чуқурроқ ва яхшироқ ўрганиш, унинг ҳаётбахш бой меросидан баҳраманд бўлиш учун музей залларни ва экспонатларини қайта-қайта, меҳр-муҳаббат билан кўздан кечирмоқдалар.

В. И. Ленин марказий музейининг Тошкент филиали мамлакатимиздаги энг кенжа музейлардан бири ҳисобланади. Филиал ташкил топган 1970 йилда унинг фондида 3 минг экспонат бўлган бўлса, ҳозир унинг сони 10 мингга етди. Уларда доҳий ҳаёти ва фаолияти, партиямизнинг жанговар тарихи ўз аксини топган. Шу кунгача 3 миллион 650 минг киши қутлуғ зиёратгоҳ билан танишиб чиқди.

Владимир Ильич Ленин таваллудининг 107 йиллиги арафасида ҳам музейга ташриф буюрувчилар экспонатларни катта қизиқиш билан кўздан кечирмоқдалар. Меҳнаткашлар доҳийсини яна ёд этиб, ўз таассуротлари, юрак сўзлари ва қалб ташаккурларини таклифлар ва мулоҳазалар дафтарига ёзиб қолдирмоқдалар.

Музей филиали ходимлари доҳий туғилган куннинг 107 йиллигига бағишлаб унинг номидаги корхоналар, муассасалар, олий ўқув юртлари, мактаблар вакилларининг учрашувини ўтказадилар. Октябрь юбилейи олдидан ўтказилаётган «XX асрнинг асосий воқеаси» кинолекторийси эса ташриф буюрувчиларда катта таассурот қолдирмоқда.

А. РЎЗИЕВ.

ТИНЧЛИК УЧУН КУРАШЧИГА ЮКСАК МУКОФОТ

ЛУИС КОРВАЛАНГА ХАЛҚАРО ЛЕНИН МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

Чили халқининг шонли фарзанди, империализм ва фашизмга қарши, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт учун толмас курашчи, Чили Коммунистик партиясининг Бош секретари Луис Корваланга халқаро Ленин мукофоти берилганди. У тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш учун курашдаги жуда катта хизматлари учун шу юксак мукофотга сазовор бўлганди.

20 апрель куни Москвада, Кремлнинг Свердлов залида совет жамоатчилиги вакилларининг Луис Корваланга юксак мукофот топширилишига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Олий Совети Президиумининг секретари М. П. Георгадзе, Чили социалистик партияси марказий комитетининг аъзоси Х. Суарэс, Бразилия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. К. Престэс, Колумбия Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Х. Виейра, Уругвай Компартияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Р. Арисменди, Аргентина Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Искаро, совет фан ва маданият арбоблари президиумда ўтирибдилар.

Халқаро Ленин мукофотлари комитетининг раиси, СССР Медицина фанлари академиясининг академиги Н. Н. Блохин комитет номидан лауреатни самимий табриклади.

Бундан қарийб икки йил аввал, деди Н. Н. Блохин, халқаро Ленин мукофотлари комитети Луис Корваланга «Халқлар ўртасида тинчликни мустаҳкамлаш учун» мукофотини бериш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилганида, у Чили фашистлар хунтасининг қамоқ лагерида азоб чекаётган эди. Совет Иттифоқи халқларининг, бошқа социалистик мамлакатлар халқларининг, бутун дунё прогрессив демократик жамоатчилигининг интернационал бирдамлиги Луис Корваланни турмачилар чангалидан тортиб олди.

Луис Корваланнинг номи Чили халқининг демократия ва социал тараққиёт учун, империализм ва реакцияга қарши, мамлакатдаги барча прогрессив ва демократик кучларнинг фашистларга қарши ягона фронт бўлиб жипслашуви учун олиб бораётган курашининг рамзи бўлиб қолди.

Бугун, деб давом қилди академик, Ленин мукофотининг лауреати Луис Корваланни шарафлаётиб, хунта зиндонларида азоб чекаётган чилилик минг-минглаб ватанпарварларни ҳам унутмаймиз. Биз социалистик мамлакатларда инсон ҳуқуқлари гўё бузиляпти деган мунофиқона кампанияни авж олдириб, Чилидаги фашистлар хунтасига ҳар томонлама мадад бераётган, демократиянинг ҳар қандай изларини топтаётган ва инсон ҳуқуқларини мунтазам равишда поймол этаётган халқаро империалистик доираларни қоралаймиз.

Н. Н. Блохин ҳозир бўлганларнинг қарсаклари остида Луис Корваланга халқаро Ленин мукофоти лауреатининг дипломи ва олтин медалини топширди.

ВЦСПС секретари, Чили демократлари билан бирдамлик совет комитетининг раиси С. А. Шалаев, Красноҳолмск камвол комбинатининг тўқувчиси К. И. Клестова, шоир Р. И. Рождественский Луис Корваланни муборакбод қилдилар.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган Луис Корвалан жавоб нутқи сўзлади. Халқаро Ленин мукофотлари комитети менга шу мукофотни берар экан, фашистларга қарши кураш билан бутун дунёда тинчлик учун кураш ўртасида ғоят маҳкам боғланиш борлигини шубҳасиз таъкидлашни истаган. Бундай боғланиш шубҳа туғдирмайди. Чили фашистлари ҳамма демократик эркинликларни қонга ботиряптилар, меҳнаткашларнинг социал ғалабаларини тугатмоқдалар. Лекин айни маҳалда улар ўзларининг антисоветизми ва антикоммунизмини, демократияни назар-писанд этмаётганликлари ва халқаро кескинликни юмшатиш, тинч-тотув яшаш, халқлар ўртасидаги дўстлик ва тинчлик ғоялари билан тамомила келишолмасликларини кўз-кўз қилмоқдалар.

Биз, чилиликлар, фашистларга қарши ўзимизнинг одилона курашимиз билан бирдамлик ҳаракати қулоч ёйганлигини юксак даражада қадрлаб, бизга изчил мадад бериб турган Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларга, барча демократик кучларга ўзимизнинг биринчи миннатдорчилик сўзларимизни айтамиз. Бинобарин, Совет Иттифоқи бугунги кунда ҳақиқий демократия ва инсон ҳуқуқлари учун, социал тенгсизликни, бутун-бутун мамлакат халқларини ирқий камситиш ва эксплуатация қилишни сақлаб қолишга уринаётганларга қарши олиб борилаётган курашга бошчилик қилмоқда.

Бугун менга топширилаётган мукофот, деди Л. Корвалан, большевиклар партиясига бош бўлиб, тарихда буюк революция — Октябрь социалистик революциясини ғалабага олиб борган Владимир Ильич Ленининнинг юксак номи билан юритилади. Бутун ер юзидаги меҳнаткашлар шу революциянинг 60 йиллигини нишонлашга тараддуд кўрмоқдалар. Мен Пабло Неруда ва Сальвадор Альенде ўз ҳаётларининг сўнгги дақиқаларига қадар шараф билан олиб юришган мукофотга муносиб бўламан, деган умиддаман.

Пировардида Л. Корвалан ўз шаънига айтилган самимий сўзлар учун миннатдорчилик билдирди.

(ТАСС).

ЎСИМЛИК МАНБАЛАРИ

Ўсимлик ресурсларини ўрганиш ва улардан фойдаланиш проблемаларига бағишлаб ўтказилган Бутуниттифоқ илмий кенгаши 20 апрель куни Тошкентда ўз ишини тугатди. Учрашув қатнашчилари — табиий хом ашёни тайёрлаш ва уни қайта ишлаш билан шуғулланувчи ишлаб чиқариш ташкилотларининг мутахассислари ва ходимлари ботаника тадқиқотларни ривожлантириш якунлари ва истиқболларини муҳокама этдилар, табиат бойликларини асраш, ўсимлик дунёси имкониятларидан инсон манфаатларини кўзлаб янада тўлароқ фойдаланиш борасидаги изланишларни уйғунлаштириш йўлларини белгилаб олдилар.

СССР Фанлар академияси проблема кенгаши раисининг ўринбосари В. Н. Тихомиров кенгаш якунларини шарҳлаб бундай деди:

— Ўсимлик ресурсларини сақлаш ва улардан рационал фойдаланиш проблемалари бугунги кунда ботаниклар ишининг асосий мазмунини ташкил қилади. Кенгашда мамлакатимизнинг турли районларида ўтказилган тадқиқотлар тўғрисида ахборотлар берилди ва жуда кўп қизиқарли докладлар қилинди.

Кенгаш қабул қилган резолюцияда нодир йўқолиб бораётган ўсимлик турларини қўриқлашни кучайтиришга, ўсимлик ресурсларини — даставвал доривор ўсимликлар, озиқ-овқат ўсимликлари ва табиий техника хом ашёси ресурсларини тўплаш, ботаник тадқиқотлар сифати ва самарадорлигини ошириш мақсадида энг янги илмий методларни қўлланиш масалаларига алоҳида эътибор берилди.

Табиий ресурсларни қўриқлаш ва улардан рационал фойдаланиш проблемалари билан шуғулланувчи илмий кенгашларнинг, Бутуниттифоқ ва республика ботаника жамиятларининг фаолият якунлари ҳам чиқарилди, уларнинг бундан кейинги вазифалари белгилаб берилди. (ЎзТАГ).

СОЗНИНГ ЎЛМАС ОҲАНГЛАРИ

ТОЛИБЖОН СОДИҚОВ ТУҒИЛГАН КУНГА 70 ЙИЛ ТЎЛДИ

Ўзбек музика маданиятининг атоқли арбоби, миллий опера, классик романс, симфоник, музикамизнинг асосчиларидан бири, талантли композитор-дирижёр, Ўзбекистон ССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти лауреати Толибжон Содиқов туғилганига 70 йил тўлди.

Толибжон Содиқов бутун ижодиётини ўзбек музика маданиятининг шаклланиши ва равнақига бахшида этган санъаткорлардан эди. Янги социалистик тузум унга профессионал музика маданиятининг ойдин йўлига чиқиб олишга имконият яратди.

Бўлажак санъаткор Самарқанд шаҳрида туғилди. У болалигиданоқ халқ музикасига ихлос қўйди. 1917 йилда Тошкент шаҳридаги Улуғбек номли бошланғич мактабга кириб ўқиди. Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг, 1919 йилда Самарқандда маориф институти ташкил этилгач, ўқишни у ерда давом эттириб, олий маълумот олди. Дутор, танбур ва най чалишни пухта ўрганган ёш санъаткор 1924 йилдан бошлаб клуб ва қизил чойхоналарда уюштирилган концертларда иштирок этди.

Толибжон Содиқов ва унинг ижодкор дўстлари 1928 йилда Самарқандда «Кўк кўйлак» номида труппа тузадилар. Т. Содиқов мазкур коллективнинг музика бўйича раҳбари айни вақтда балетмейстери бўлди. Ёш санъаткор ишлаш билан бир қаторда музика назарияси бўйича билимини кунт билан ошириб борди, халқ куйларини ўрганди, мақом йўлларини ўзлаштирди.

Композиторнинг ижоди асосан ўттизинчи йилларда бошланди. У «Ленин йўли» музикали драма театри учун «Боғбон қиз», «Пахта шумғиялари» ва бошқа концерт номерларини ёзиб беради. Ёш композитор 1933 йилда Ҳамза номидаги Академик драма театрида саҳналаштирилган «Сирли акт» ва «Ёндирамиз» пьесаларига музика басталайди. Худди шу йилларда Т. Содиқовнинг дирижёрлик фаолияти ҳам куртак ёзди. У республика музикали театрида ишлаб, ижодининг яна бир қиррасини намойиш этди. Санъаткор мазкур театрда Алишер Навоий достони асосида яратиладиган «Лайли ва Мажнун» пьесасининг музикали-драма постановкасини тайёрлади. Асарга ўзи музика ёзди.

1936 йилда Ўзбек давлат музикали театрида муваффақиятли саҳналаштирилган «Гулсара» музикали драмасининг авторларидан бири Т. Содиқов эди. Бу асар 1937 йилда Москвада, ўзбек адабиёти ва санъати декадаси кунларида намойиш қилинди. «Диққатга сазовор томони шундаки, — деб ёзган эди «Известия» газетаси ўзининг ўша йилги 21 май сонида, — «Гулсара» авторлари совет темасида муваффақиятли халқ музикали драмасини яратганлар».

1940 йилда Толибжон Содиқов Р. Глиэр билан ҳамкорликда дастлабки ўзбек операларидан бири «Лайли ва Мажнун»ни яратди. Асар республика маданий ҳаётида катта воқеа бўлиб, кенг жамоатчилик ва санъаткорлар томонидан қизғин кутиб олинди. Улуғ Алишер Навоийнинг қаҳрамонларини саҳнада жонлантиргач композиторлар юксак профессионал маҳорат намунасини кўрсатдилар. Опера ўзининг поэтик қудрати, гўзал ария, хор, дуэт ва балет номерлари билан томошабинлар қалбини забт этди. Опера премьерасидан сўнг кўп ўтмай, Толибжон Содиқовга «Ўзбекистон ССР халқ артисти» унвони берилди.

Т. Содиқов қирқинчи йилларнинг биринчи ярмида «Даврон ота», «Ўзбекистон қиличи», «Армуғон» музикали драмаларига куй ёзади. Бу асарларда совет кишиларининг Улуғ Ватан уруши йилларидаги образлари, уларнинг жасорати, матонати, душманга нисбатан чексиз нафрати, ғалабага бўлган ишончи ўзининг юксак бадиий ифодасини топди.

Композиторнинг оркестр учун ёзган «Симфоник этюд», «Шодиёна» сингари асарлари ҳам бадиий маданиятимизга муҳим ҳисса бўлиб қўшилди. Т. Содиқов ҳозиргача жаҳон экранларидан тушмай келаётган машҳур «Алишер Навоий» бадиий фильмига ҳам музика ёзди. Фильм режиссёри, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Ёрматов, «Алишер Навоий»нинг муваффақиятида композитор Толибжон Содиқовнинг ҳам катта ҳисса бор», деб ҳақ гапни айтган. Санъаткор Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 30 йиллигига бағишлаб бир қатор асарлар яратди. «Улуғ Октябрь», «Улуғ Байрам» каби симфоник оркестрга мўлжалланган куйлар, «Булбул», «Баҳор», «Сарвигул», «Жонон кўринур», «Интизор» романслари ана шулар жумласидандир.

1949 йилда А. Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театрида Т. Содиқов ва Р. Глиэрнинг «Гулсара» операси саҳналаштирилади. Халқ ичида севимли ва кенг оммалашган куйларга асосланган музика операнинг муваффақиятли чиқиши ва кенг жамоатчилик томонидан қизғин кутиб олинишининг асосий омилларидан бўлди. Бу асарнинг халқ ва партия-ҳукуматимиз томонидан илиқ кутиб олинганини унга берилган СССР Давлат мукофоти ёрқин исбот этади.

Толибжон Содиқов жамоатчилик ишларида ҳам актив қатнашди. Бир неча йил республика Композиторлар союзи правлениесига раислик қилди.

Санъаткор 1957 йилдан бошлаб Ҳамид Олимжоннинг машҳур «Зайнаб ва Омон» поэмаси асосида яратиладиган опера устида иш олиб борди. Афсуски, бевақт ўлим туфайли, у бу эзгу мақсадига эриша олмади.

Атоқли санъаткорлар ўлмайди. Улар халқ ва Ватан эътирофига сазовор бўлган асарларида яшаб қоладилар. Толибжон Содиқов ҳам ана шундай барҳаёт сиймолардан.

О. СОДИҚОВ.

Ушбу сурат икки атоқли санъаткор — Т. Содиқов (ўнгда) ва Р. Глиэрнинг машҳур «Гулсара» операси устида ишлаган кунларидан бир лаҳзани акс эттирган.

Автор фотоси.

ОЛАМДА НИМА ГАП

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

ҚУРИЛИШНИНГ ЮКСАК СУРЪАТЛАРИ

БУДАПЕШТ. Венгрия социалистик ишчи партияси ҳамда — Венгрия Халқ Республикасининг ҳукумати аҳолининг уй-жойга бўлган эҳтиёжларини қондириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. ВСИП Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган пленуми уй-жой қурилиши 15 йиллик программасининг қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқди, шу соҳада бундан кейинги вазифаларни белгилади.

Ўтган беш йилликда (1971 — 1975 йиллар) Венгрияда 1 миллион 50 минг квартира қурилди. Бу эса белгиланган топшириқдан кўп. Шу вақт ичида республика гражданларининг учдан бир қисми янги шинам уйларга кўчиб кирди. Планга мувофиқ 1976—1990 йилларда Венгрия Халқ Республикасида яна 1,5 миллион квартирани фойдаланишга топшириш мўлжалланади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ КЕНГАЙМОҚДА

ПРАГА. ЧКП XV съездининг Чехословакия меҳнаткашлари фаровонлигини ва турмуш даражасини янада ошириш тўғрисидаги қарорларига мувофиқ республиканинг озиқ-овқат саноати ишлаб чиқариш суръатларини йил сайин кучайтирмоқда. Озиқ-овқат саноати корхоналарида янги замонавий технологияни жорий этиш билан бир қаторда озиқ-овқат молларини ўраб беришнинг прогрессив турлари тобора кенг қўлланилмоқда. Ҳозирги олтинчи беш йиллик план директивалари 1980 йилда озиқ-овқат маҳсулотлари чиқаришни 20-21 процент кўпайтиришни назарда тутади.

ФАН-ТЕХНИКА ИЖОДКОРЛИГИ

БУХАРЕСТ. Руминиянинг ишлаб чиқариш коллективлари бу йил «Рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатига кенг йўл берилсин» деган шиор остида ишламоқда. Шу умумхалқ ҳаракатидан мақсад март ойида бўлган зилзила оқибатларини тез муддатда тугатишдан, РСРни социал-иқтисодий ривожлантириш вазифаларини бажаришга ҳар томонлама кўмаклашишдан, меҳнаткашлар кенг оммасини техника ижодкорлигига жалб этишдан, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини халқ хўжалигига жорий қилишдан иборатдир.

Ихтирочилар ва рационализаторларнинг янгидан-янги муваффақиятларга эришаётганликлари тўғрисида Руминиянинг ҳамма томонидан хушхабарлар олинмоқда.

САМАРАДОРЛИК ВА СИФАТ

УЛАН-БАТОР. Октябрь олди меҳнат вахтасида турган энг йирик гўшт-консерва комбинатида янги поток линиясини монтаж қилиш ишлари тугалланди. Шу линиянинг ишга туширилиши аҳолига ғоят манзур бўлган маҳсулот ишлаб чиқаришни икки баравар кўпайтиришга имкон берди.

— Комбинат директори Ч. Доржханд ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Октябрь 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятнинг моддаларидан бирида линияни ўрнатиш кўзда тутилган эди. Бутун коллектив Венгриядаги «Қизил Чепель» корхонаси коллективининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш айниқса экспорт қилинадиган маҳсулот сифатини яхшилаш тўғрисидаги чақириғига амалий иш билан жавоб берди.

(ТАСС).

Хельсинкида тузилган аҳдномага хилоф иш қилмоқдалар

ВАШИНГТОН. (ТАСС). Қўшма Штатлар бундан буён ҳам сурбетларча камситиш йўлига амал қилиш ва социалистик мамлакатларнинг Америкадаги тегишли ташкилотлар томонидан АҚШга таклиф этилган партия, касаба союз ва ёшлар ташкилотларининг вакилларига рухсатнома беришдан бош тортиш ниятидадир.

Давлат департаментининг расмий вакили матбуот конференциясида «коммунистик касаба союзларининг аъзолари»га нисбатан шу пайтгача ўтказиб келинган сиёсат ўзгартирилмайди, деди. У Америка маъмурларининг порт юк ташувчилари ва омбор ишчилари касаба союзининг съездида қатнашиш учун Калифорнияга таклиф этилган Совет касаба союз делегацияси аъзоларига рухсат бермаганлигига сабаб нима, деган саволга қайтарган жавобида шу гапларни айтди.

Совет касаба союзлари расмий делегацияларидан биронтасининг ҳам Қўшма Штатларга келиши учун шу пайтгача рухсат берилмаганлигини эслатиб ўтиш керак. Америка маъмурлари 1976 йилнинг бир ўзидагина ВЦСПС, машинасозлик ва асбобсозлик саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитети ҳамда кўмир саноати ишчилари касаба союзи Марказий Комитетининг делегацияларига рухсат беришдан бош тортди.

Матбуот совет делегацияларининг АҚШга келишига рухсат бермаслик тўғрисидаги қарор Америка меҳнат федерацияси — ишлаб чиқариш касаба союзлари конгресси касаба союз бирлашмаси реакцион раҳбарларининг позицияси билан боғлиқ эканлигини таъкидламоқда. Касаба союз бирлашмасининг реакцион раҳбарлари социалистик мамлакатларнинг касаба союзлари билан алоқа боғлашга қарши чиқмоқдалар. «Вашингтон пост» газетаси шу хилдаги қарорларни қабул қилиш вақтида Америка меҳнат федерацияси — ишлаб чиқариш касаба союзлари конгрессининг қароргоҳида амал қилинаётган фикр катта аҳамиятга эга, деб дангал ёзди.

Бу ерда президент Ж. Картер кўпчилик ҳузурида сўзлаган нутқларида мамлакатга келишни либераллаштириш тўғрисида ваъда берганлигига эътиборни жалб этади. Аммо Америка маъмурияти амалда Хельсинкида ўтказилган Умумевропа кенгашининг Якунловчи акти қоидаларига зид бўлган сиёсатта ҳануз амал қилмоқда.

ЧЕТ ЭЛЛАРДАГИ МАДАНИЙ ҲАЁТ

БЕРЛИН. Г, Эйслебен шаҳарида рассом Андрей Соколов билан космонавт Алексей Леонов суратларининг кўргазмаси очилди. В. Пик номидаги Мансфельд кон-руда комбинатининг асосий корхоналари ана шу шаҳарга жойлашган. Комбинатнинг 40 минг кишилик коллективи рассомлар билан кўпдан буён дўстлашган бўлиб, космонавтика кунини тантанали равишда ҳар йили нишонлайди.

А. Соколов билан А. Леонов суратларининг «Юлдузлар сари йўл» деб аталган биринчи экспозицияси ГДРда 1971 йилда намойиш қилинган эди. Бу йил рассомлар асарлари республиканинг турли шаҳарларида кўрсатилади.

ПРАГА. Бу ерда Чехия тасвирий санъат ходимлари союзининг II съезди очилди. Съезд делегатлари ташкилот фаолиятини муҳокама қилиб, рассомларнинг ЧКП XV съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларини ҳам белгилайдилар.

Союз раисининг ўринбосари Й. Малейковский доклад қилди. У ҳозирги замон санъати социализм қурилиши ишига ёрдам бериши ҳамда социалистик гуманизм, чинакам ватанпарварлик ва интернационализм принципларига амал қилиш лозимлигини таъкидлаб ўтди.

СОФИЯ. Пойтахтдаги сатира давлат театри 20 ёшга тўлди. Театр 1957 йилнинг апрелида В. Маяковскийнинг «Ҳаммом» пьесасини саҳнага қўйиш билан ўзининг ижодий фаолиятини бошлади. Театр репертуарида Мольер, Шекспир, Гоголь, болгар, совет, шунингдек тараққийпарвар Ғарб муаллифларининг замонавий асарлари бор.

ХАНОЙ. Вьетнам адабиёт ва санъат арбоблари уюшмаси ҳузурида янги секция очилди. Ханойдаги завод ва фабрикаларнинг ишчиларидан 35 ҳаваскор рассом ва ҳайкалтарош ана шу янги ижодий бирлашма составига кирди. Улар вьетнамлик тасвирий санъат усталари раҳбарлигида ижод усулларини эгаллайдилар. Ҳозир ана шу студиянинг дастлабки коллектив кўргазмаси тайёрланмоқда. Вьетнамда социалистик жамият қуриш йўлида қилинаётган бунёдкорлик меҳнати кўргазманинг асосий мавзуидир.

ПАРИЖ. Париждаги «Гранд-опера» саҳнасида кўрсатилган Сергей Прокофьевнинг «Иван Грозний» балети ғоят зўр муваффақият билан ўтди. Томошабинлар асосий ролларни ижро этган Наталия Бессмертнова, Юрий Владимиров ва Борис Акимовни зўр шавқ-завқ билан олқишладилар.

Газеталар СССР Большой академик давлат театри балет труппасининг Францияда зўр муваффақият билан давом этаётган гастроллари ҳақидаги таҳсин ва офаринларни эълон қилмоқда. Совет санъат усталари томошабинларга «Спартак», «Оққуш кўли», «Жизель», «Дон-Кихот» балетларини кўрсатдилар.

ЛУСАКА. Рус халқ қўшиқлари ва совет қўшиқлари Замбияда икки ҳафтагача янграб турди: совет эстрада артистлари гастролда бўлдилар. Лусака ва Ливингстон, Ндола ва Кабве, шунингдек бошқа шаҳарларнинг аҳолиси совет санъатини олқишладилар.

(ТАСС).

ГЭС ХОЛЛНИНГ АЙТГАНЛАРИ

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари Гэс Холл бундай деди: Улуғ Октябрь социалистик революцияси одамларни асоратга солиш, эксплуатация қилиш ва талаш турмуш тарзи бўлиб қолган ижтимоий-иқтисодий система ва тартиблар тугатила бошланганлигидан дарак берди. Гэс Холл Америка жамоатчилиги билан учрашув вақтида нутқ сўзлади. Бу учрашувни «Нью уорлд ревью» журнали уюштирди.

Октябрь революциясининг ғалабаси натижасида,—деди Г. Холл—ирқчилик ва шовинизмни абадий тақиқлаб қўйган янги ижтимоий тузум, тўла тенгликка асосланган ва инсониятнинг энг юксак манфаатларига хизмат қиладиган тузум вужудга келди. Бу — инсон ҳуқуқлари ғоят қадрланаётган жамиятдир. Бу жамиятда инсон ҳуқуқлари ижтимоий, социал-иқтисодий структурада биринчи марта ўз ифодасини топди.

АҚШ Коммунистик партиясининг Бош секретари Совет Иттифоқи ташкил топганидан буён миллий озодлик йўлидаги барча халқ ҳаракатларининг энг содиқ дўсти ва тарафдори бўлиб, бутун дунёда тинчлик учун зўр сабот ва изчиллик билан кураш олиб бормоқда, деб таъкидлади.

Г. Холл Совет — Америка муносабатлари жаҳоннинг тақдири учун жуда муҳим эканлигини уқтириб ўтди. Бу муносабатлар,—деди у—замонамизнинг асосий масалаларини ва зиддиятларини ўз ичига олади, биз яшаб турган дунёнинг характерини белгилаб беради, инсониятнинг келажаги шу муносабатларга боғлиқдир. Шу муносабат билан Бош секретарь стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка музокараларига тўхталиб ўтди.

Вашингтоннинг яқинда Москвада олиб борилган музокаралар вақтида тақдим этган «кенг кўламдаги таклифлари», деди Г. Холл, совет ядро қуролларини қисқартириш тўғрисидаги таклифдан бошқа бир нарса эмас, айни вақтда бу таклиф Американинг ядро қуролларини, бу қуролларни тайёрлаш ва ишлаб чиқаришни даҳлсиз қилиб қўяди.

Картер маъмурияти стратегик қуролларни қисқартириш программасини аслида СССРдан бир томонлама ён беришни талаб этишга боғлиқ қилиб қўйиб, шундай иш қилдики, бу иш халқларимизнинг манфаатларига зиддир ва энг реакцион, милитаристик кучларгагина қўл келади, деб таъкидлади Г. Холл. АҚШ ҳукумати шундай ҳаракат қилиш билан қуролланиш пойгасини ҳақиқатан жиддий равишда чеклаш ва қуролсизланиш йўлига янги ғов солиб қўйди. Бунинг учун бутун масъулият Америка маъмурияти зиммасига юкланади.

АФРИКА МАНФААТЛАРИГА ХИЛОФ РАВИШДА

ЛОНДОН, 18 апрель. (ТАСС мухбири). Англия ташқи ишлар министри Д. Оуэннинг Жанубий Африка мамлакатлари бўйлаб қилган ва расмий равишда Родезия проблемасини ҳал этиш йўлида қўйилган қадам, деб таърифланган сафарининг мақсади ва якунлари сира ҳам Зимбабве халқининг манфаатларига ҳамда Родезияда ҳукуматни кўпчилик қўлига берилишига алоқаси йўқ. Англиянинг прогрессив матбуоти Англия министрининг бугун Африка бўйлаб қилган сафарининг якунларига ана шундай баҳо берди.

Д. Оуэн Жанубий Африка Республикаси ва Родезиядаги ирқчи режимларнинг бошлиқлари, шунингдек Африкадаги бир қанча мустақил давлатларнинг раҳбарлари билан олиб борган музокаралари давомида «Родезияда дастлабки ўтиш даври ҳукуматсиз мустақил Родезия конституциясини тузиб чиқиш» мақсадида «конституцион конференция»ни чақириш тўғрисида «Англия билан Американинг янги ташаббусини» африкаликларга мажбуран қабул қилдиришга уринди. Бу борада Лондон билан Вашингтон одатдагидек Родезия проблемасининг моҳиятини инкор қилмоқда. Смит ирқчи режими мамлакатда дарҳол кўпчилик ҳокимиятини ўрнатишдан жон жаҳди билан бош тортмоқда.

«Гардиан» газетасининг таъкидлаб ўтишича, Д. Оуэннинг Родезия раҳбарларига «ёқиб тушганлиги» ҳам бежиз эмас. Министр Солсберида бўлган вақтида Родезия режими ҳокимиятни дарҳол кўпчилик африкаликлар қўлига беришдан бош тортганлигини яна таъкидлаб ўтганлиги ҳам тасодифий ҳол бўлмаса керак.

ЗАИРДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети империалистик ва реакцион кучларнинг Заирдаги воқеаларга аралашаётганлигини кескин қоралайди. Бу воқеалар заир халқининг ички ишидир.

Ангола Республикасини, шунингдек Совет Иттифоқи билан Кубани Заирнинг жанубидаги халқ ҳаракатида қатнашмоқдалар, деб ёлғондан айблашга уринишлардан мақсад битта: бу ҳам бўлса Заирга ажнабий қўшинларнинг юборилаётганлигини ва кўп миллатлардан иборат монополияларнинг манфаатларини муҳофаза қилиш учун ёлланганлар жалб этилаётганлигини пропаганда шовқин-сурони билан хаспўшлашдан иборатдир. Заирнинг ички ишларига аралашаётган, Африка билан Осиёнинг бошқа кўпгина районларида ўзларининг қонли изларини қолдирган ашаддий қотилларни жалб этаётган монополистлар ва уларнинг ҳомийлари асло Заир халқининг манфаатлари тўғрисида қайғураётганлари йўқ. Заир халқи 60-йилларнинг бошларида бўлиб ўтган мудҳиш воқеаларни қайғу-алам билан эслайди. Худди мана шу империалист доиралар, улар ёллаган кишилар ва маҳаллий реакция шу қонли воқеаларга сабаб бўлган эди.

Африкада миллий озодлик ҳаракатининг ғалабаларидан, Зимбабве, Жанубий Африка Республикаси ва Намибия халқлари азоб-уқубатларга дучор қилаётган ирқчиларга қарши курашнинг кучайганидан чўчиган империалистик НАТО мамлакатлари ҳар қандай қилиб бўлса ҳам ўз мавқеларини сақлаб қолишга интилмоқдалар ва шу мақсад билан «коммунистик хавф» деган уйдирмани кенг тарқатмоқдалар. Аммо улар монополияларнинг талончилик сиёсатини яширишга ва Африка диёрида янги мустамлакачилик ва ирқчиликнинг узил-кесил мағлубиятга учрашининг олдини олишга муваффақ бўла олмайдилар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети Заирнинг ички ишларига чет мамлакатларнинг аралашуви ҳеч сўзсиз тўхтатилишини қатъий талаб қилади ва бутун дунёдаги прогрессив ҳамда тинчликсевар кучларни Африка мамлакатлари ва халқларининг мустақиллигига таҳдид қилаётган империализм, ирқчилик ва реакция фитнасини барбод этишга чақиради.

МИСР БИЛАН ЛИВИЯ ЎРТАСИДАГИ МУНОСАБАТЛАР КЕСКИНЛАШДИ

ЛОНДОН. (ТАСС). Рейтер агентлигининг Триполидан олинган хабарида айтилишича, Миср билан Ливия ўртасидаги муносабатларда рўй берган кескинлик жуда ҳам авж олиб кетди. Агентлик Ливия ҳукумат доираларининг фикрига таяниб, Миср қуролли кучлари Ливияга ҳужум қилиш ниятида эканлигини билдиради.

Ана шу манбалардан олинган маълумотларга қараганда, деб хабар беради агентлик, «ҳужум планининг тафсилотлари» Миср мудофаа министри, генерал Ал-Гамаси билан мамлакатдаги қуролли кучларнинг ҳар хил турлари қўмондонлари ўртасида муҳокама қилинган. Мана шу кенгашдан сўнг Мисрнинг отпускадаги ҳамма офицерлари чақириб олинган. Шу доираларда айтилган гапларга кўра, «Миср кучлари бир неча кун аввал Ливия билан чегарадош ерлардаги позицияларни ишғол қилганлар ва Тобрук шаҳрини босиб олиш ҳамда бу шаҳар қўлга олинганидан кейин вазиятнинг ривожига ва халқаро майдонда билдириладиган фикр-мулоҳазаларга қараб илгари силжиб боришни ўз олдига асосий мақсад қилиб қўйганлар».

ҚОҲИРА, (ТАСС). Миср ҳукумати ўз мажлисида Миср — Ливия муносабатларидаги тангликнинг қай тариқа ривожланиб бораётганлигини муҳокама қилди ва «Ливия маъмурлари Ливияда истиқомат қилаётган мисрликларга бирон-бир зарар етказадиган бўлса, Миср ҳукумати ўз бурчини тўла-тўкис бажаражаги тўғрисида» қарор чиқарди. Матбуот хабарларидан маълум бўлишича, бу масала муҳокама қилинган пайтда Ливия шаънига ғаламислик билан туҳмат гаплар кўп айтилган.

ТРИПОЛИ, (ТАСС). Ливия матбуоти босиб чиқарган материалларда таъкидлаб ўтилганидек, Ливиянинг компетентли органлари томонидан ўтказилган текширишлар Ливия революциясига қарши қўпорувчилик ҳаракатларининг ҳаммаси — ўт қўйиш, диверсия, саботаж Миср маъмурларининг рухсати ва раҳбарлигида амалга оширилганлигини кўрсатди.

Миср Араб Республикасининг Бинғозидаги консулхонаси, деб уқтириб ўтади Ливиянинг «Ал-фажр ал-жадид» газетаси, кейинги йилларда том маъноси билан ҳарбий аслаҳахонага айлантирилди. Миср махсус хизмат бўлимларининг офицерлари эса элчихона ходимлари этиб тайинланди. Миср Араб Республикасининг Бинғозидаги «консулхона»сида ўтказилган тинтув вақтида жуда кўп қурол-яроғ, гранаталар, портловчи моддалар, шунингдек Миср «дипломатлари»нинг Ливия территориясида қилган ножўя ишларини тасдиқловчи ҳужжатлар топилди.

МОСКВАДА ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ

МОСКВА ИШЧИЛАРИ ҲУЗУРИДА

20 апрель куни серқуёш Ўзбекистон санъати Москва ишчиларининг меҳмони бўлди.

...Туш пайтида биринчи подшипник заводи темирчилик цехининг пресслари жим бўлиб қолди. Улкан гумбазлар остида Комил Яшин ва Зулфиянинг илҳомбахш сатрлари янгради. Бу ерда Ҳамза номли театр коллективи билан учрашув шундай бошланди. Мезбонлар ўзбек театрининг бир неча авлоди намояндаларини қизғин табрикладилар.

Ўзбекистон Театр жамияти правлениеси раисининг ўринбосари Б. Насриддинов республикада театр санъатининг вужудга келиши ва ривожланиши ҳақида гапириб берди. Шундан кейин концерт бошланди. Йиғилганлар Н. Гоголнинг «Уйланиш» ва К. Яшиннинг «Инқилоб тонги» спектаклларидан парчалар кўрсатган ва ўзбек шоирлари шеърларидан намуналар ўқиб берган артистларни узоқ давом этган қарсаклар билан олқишладилар.

Цех партия ташкилотининг секретари Н. Евдокимов коллектив номидан меҳмонларга қизғин ташаккур билдирди.

Кейин артистлар иккинчи автоматика цехида бўлдилар. Ҳозиргина темирчилар чиқарган хомаки маҳсулот бу ерда митти ва улкан подшипникларга айланар эди. Ана шу подшипникларнинг миллион-миллионтаси Ўзбекистонга ҳам жўнатиб турилибди.

Меҳмонлар мамлакат подшипник саноатининг тўнғичи бўлган бу корхона шонли тарихини ҳикоя қилувчи завод музейи экспозицияларини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар. Тошкентдаги ремонт-подшипник заводининг ишчи ва инженерлари ишлаб чиқариш технологиясини шу ерда ўрганган эдилар. Ўзбекистонлик меҳмонларга завод ҳақидаги китобни, биринчи подшипник заводи эмблемаси туширилган эсдалик нишонларини ҳадя этишди. Шу куни музей экспозицияси Ўзбекистон санъати ҳақидаги китоб билан бойиди.

— Меҳмонларимиз ҳамма цехларда бўла олишмади. Лекин уларни бутун заводимиз кутган эди! — деди завод касаба союз комитети маданият комиссиясининг раиси М. Хохлова. — Лекин ҳали яна учрашувлар бўлади. Темирчилик цехида берилган концерт пленкага ёзиб олинган, у бугуноқ завод радио тармоқлари орқали янграйди...

[ЎзТАГ].

САМАРАЛИ МЕҲНАТ ЗАВҚИ

Штатсиз мухбиримиз М. Бобохонов москвалик бир гуруҳ атоқли санъаткорлар билан учрашиб, уларнинг ўзбек ҳамкасблари ижоди ҳақидаги сўзларини ёзиб олди.

Л. КАСАТКИНА,
Бутунроссия Театр жамияти правлениеси раисининг ўринбосари, СССР халқ артисти

— Ўзбекистонлик ҳамкасб дўстларим билан яна дийдор кўришиб турганимдан хурсандман. Мен Ўзбекистонда зўр муваффақият билан ўтган РСФСР адабиёти ва санъати кунларида қатнашган эдим. Ана шу маданият байрами дамларида қуёшли республика театр намояндалари билан бирга бўлдим. Улар бизга ажойиб меҳмондўстлик, иззат-ҳурмат намунасини кўрсатишди.

Аввало Ҳамза номли театрнинг Москвага олиб келган репертуарига тўхталмоқ керак. У ниҳоятда ранг-баранг ва мазмундор. Репертуарда замонавий асар билан бир қаторда классиканинг шоҳ намунаси ҳам борлиги ҳаммамизни бирдай қувонтирди. Бу асар Софоклнинг машҳур «Антигона» трагедиясидир. Уни ҳозиргача саноқли театрлар муваффақиятли саҳналаштиришга эришган. Биз ҳамзачиларнинг «Антигона»сини кўргач, улар ҳам ана шундай ижодий зафарга муваффақ бўлганликларига амин бўлдик. Шахсан менда «Инқилоб тонги» спектакли илиқ таассурот қолдирди. Ундаги етакчи ролларни ижро этган санъаткорлар жозибали, сеҳрли ўйини билан томошабинни мафтун этади. «Мен Чилига ишонаман» спектакли мисолида ҳамзачиларнинг ўз ажойиб анъаналарига содиқ қолиб келаётганликларини яна бир бор кўрдик. Бу асар актуал сиёсий тематикаси билан алоҳида аҳамиятлидир. «Келинлар қўзғолони» москваликларга қувноқ кулгу бахш этди. Ўзбекистон ССР халқ артисти Зайнаб Садриева Фармон биби образини қизиқарли кўрсата олган. Дўстларимизнинг бошқа спектакллари ҳақида ҳам ана шундай илиқ сўзларни айтиш мумкин.

Спектаклларнинг режиссёрлари ва рассомлари ҳам шавкатли коллективга муносиб меҳнат қилганлигини эътироф этиш керак. Бош режиссёр Б. Йўлдошев, рассом Г. Бримлар ўз ишини пухта билади. Ёш дўстларимиз ўз устларида ишлашни давом эттирсалар, Ҳамза номли театр учун кўп нарса беришлари мумкин.

Е. СИМОНОВ,
Е. Вахтангов номидаги Москва давлат академик драма театрининг бош режиссёри, СССР халқ артисти

— Ўзбекистонлик театр санъати усталарининг маҳорати яна бир бор имтиҳондан ўтмоқда. Ҳеч иккиланмай айтиш керакки, улар бу ижодий синовни яхши натижалар билан якунламоқдалар. Москваликлар Ҳамза номли театрнинг Ш. Бурхонов, С. Эшонтўраева, Н. Раҳимов каби моҳир актёрларини азалдан яхши билишади. Улар театрнинг аввалги гастролларида ҳам актив иштирок этиб, шуҳрат қозонган эдилар. Москвалик театр санъати мухлислари ўзлари учун бу гал З. Муҳаммаджонов, Ё. Аҳмедов, Т. Орипов, Я. Абдуллаева, Т. Азизов ва яна бошқа бир қатор истеъдодли ижрочиларни кашф қилдилар. Театрнинг ўрта ва ёш авлодига мансуб бу ижодкорларнинг кўпи бош ролларни ижро этишяпти.

Пахта ўлкаси театрининг репертуари кўркам. Шахсан менда улар саҳналаштирган барча спектакллар бирдай ёрқин таассурот қолдирди. Ижрочилар ўзларига топширилган ролларни юксак талаблар даражасида талқин қиладилар. Режиссёрларнинг профессионал маҳорати етуклиги билан кўзга яққол ташланади. «Қиёмат қарз» спектаклида бош ролни яратган Шукур Бурхоновнинг улкан ижрочилик санъатини чин дилдан қайд қилишни истайман. Унинг ажойиб Сулаймон отаси ҳар қандай томошабин қалбини ларзага солади.

Суратда: СССР халқ артистлари С. Эшонтўраева, Л. Касаткина ва Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Г. Жамилова ўзаро суҳбатлашмоқдалар. [ЎзТАГ].

ЎЗБЕКИСТОН РАДИОСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҲАЁТ ТЎЛҚИНЛАРИ

Субҳидам... Ҳали қуёш ноз уйқуда, бодисаболар уйғонмаган ҳали. Ҳали қушлар пар қанотини ёпинчиқ қилиб мудрамоқда. Ҳали ижодкор, бунёдкор инсон уйқуда. Коинотни, мухтарам инсонни уйқудан уйғотмоққа, меҳнат кошоналарига ижод, баҳс давраларига айлантирмоқ, руҳлантирмоқ учун тонг жарчиси — радио тўлқинларида майин, мунис бир овоз жаранглайди: — Ассалому алайкум, азиз радио тингловчилар, «Тонгги концертимизни бошлаймиз». Инсон тонгги юракни, орзуларни, хаёлларни эркалагувчи куй билан, қўшиқ билан бошланади. Демак кунимиз хайрли, меҳнатимиз баракали, давраларимиз файзли, оқшомларимиз умидли.

Бундан 50 йил муқаддам бир қаватли оддий бинога жойлашган атиги 5 хонадан иборат бўлган ўзбек радио студияси тўлқинлари бугунги кунда сарҳадлар оша бутун Иттифоққа, чет элларга эшиттиришлар бермоқда. Ўз ишини оддий, газета ўқиб беришдан бошлаган радио тўлқинларида бугун буюк кашфиётлар ҳақида, Октябрь туфайли юксак чўққиларга кўтарилган саноат, қишлоқ хўжалигимиз санъатимиз, адабиётимиз, фанимизнинг ютуқлари, янгиликларидан сўзлагувчи ҳикоялар янграмоқда.

Радионинг биринчи эшиттириши 1927 йилнинг 10 июлида соат 18 да «Алло, алло Тошкентдан гапирамиз» сўзи билан бошланган эди. Радионинг биринчи аёл диктори Фотима Юнусова, биринчи эркак диктори Назирхон Комоловлар эдилар.

Совет шарқининг байрамига айланган эди ўша кун. Чойхоналарда, дала шийпонларида одамлар радио карнайлари остига тўпланиб эшиттиришларни мароқланиб, ҳайратланиб тинглардилар. Радио уйи қошида илк бора ташкил топган музика ва драма тўгаракларига Юнус Ражабий, Абдулҳақ Султоновлар раҳбарлик қилганлар. Улар радио атрофига Ғуломқори Ғаниев, Муллатўйчи Тошмуҳамедов, Мақсудхўжа Юсупов, Ориф Қосимов, Лутфуллахон Ғафуров, Қобил Қори Сиддиқов, Зокир-

ТОНГ ЖАРЧИСИ

жон Содиқов, Алихўжаев, Рихси Ражабий каби камончи, ашулачи, ҳофиз, танбурчи, созанда, найчи, баянчи талантларни жалб этгандилар. Бу табаррук зотларнинг кўпи ҳозир оламдан ўтган. Лекин улар яратган ўлмас асарлар, улар ижро этган ҳаётбахш куйлар, мақомлар радио тўлқинларида умри боқий бўлиб ўз муаллифларига мусиқий ҳайкалдай, жонли обидадай яшамоқда. Ўзбекистон радиосининг олтин фонди, фонотекасига назар солсангиз нафосат хазинасига нигоҳ ташлагандек бўласиз.

Ўзбек радиотингловчилари эндиликда жаҳон халқларининг маданияти, санъати ва адабиётидан ҳам баҳраманд бўлмоқда.

Республикамиз халқ талантларига, хушовоз хонандаларга бой. Ижодкор меҳнаткаш халқимиз орасидан етишиб чиқаётган талантларни худди заргарлардек излаб топиб, эҳтиётлаб ёзиб олиб радио хазинасини бойитаётган жафокаш кишиларни ёдга олгимиз келади. Сўфия Шокировна Бухараева радионинг ана шундай жонкуяр ходимларидан. У ҳозир музика ёзиб олиш редакциясининг катта редактори, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими. У қарийб 46 йилдан буён радиода ишлайди. 15 ёшли қизалоқлигида ушбу даргоҳга келган аёл ҳозир 61 ёшга кирди. Бу орада неча дарёлар оқиб ўтдилар. У оддий техник ходимдан радио комитетнинг раис ўринбосари даражасигача кўтарилди. Талай шогирдларга устозлик қилди. Ўзи ҳам талай устоз санъаткорлар мактабини кўрди. У ўз бадиий коллективи билан биргаликда республикамизнинг шаҳар ва қишлоқларида кезиб талантлар, овозларни излаб топди, ёзиб олди. Фарғона канали қурилишида радио эшиттириш редакциясининг бошлиғи бўлиб ишлади. Фарҳод ГЭСида иштирок этди.

Улуғ Ватан урушининг энг оғир йилларида радио ходимларининг кўпи фронтга жўнаб кетишди. Қоғозсиз ва масофасиз бу газетада эса Сўфия опадек фидокор аёллар оғирликни, масъулликни ўз зиммаларига олдилар. Бугунги кунда таниқли адибларимиз Ҳамид Ғулом, Туроб Тўла ва Туйғуной Юнусхўжаева, Антонина Зуева, Дарья Губанова, Карим Рашидий каби дикторлар ўша сурונли уруш йилларида ўзларининг жанговар ҳароратли таъсирчан руҳдаги овозлари билан эшиттиришларни олиб борар, фронт жангчиларининг ҳаётини радио тингловчиларга етказиб турардилар.

Ўша йилларни ёдга олганда радио ҳаётида ҳам, маданиятимиз, адабий ҳаётимизда ҳам эсга олса арзигулик хотиралар бор. Қардошлигимиз, ягона совет оиласидаги тотувлик катта синовлардан ўтди ўша йиллар. Белоруссия халқ шоири Якуб Колас, Янка Купала, Петрус Бровка, Максим Танк, рус адабиёти ва санъати намояндалари Алексей Толстой, Сергей Бородин, Владимир Луговский Иосиф Уткин, Владимир Яхонтов ва жуда кўп адиблар, санъаткорлар ўзбек радиоси эшиттиришларида иштирок этдилар. Белоруссия ўт-олов ичида қолган, белорус партизанлари, бутун совет жангчилари ягона Ватан озодлиги йўлида курашаётган дамларни эслаб белорус шоираси Эди Огнецвет яқинда Ўзбекистонга қуйидаги мактубни йўллабди:

— Мен Ғ. Ғулом, Зулфия, Ойдин, Уйғун, А. Қаҳҳор, Ҳамид Ғулом сингари дўстларим диёрида ҳаёт кечирган йилларим радио орқали 38 марта тингловчилар билан сўзлашиш бахтига муяссар бўлганимни ҳеч қачон унутолмайман. Тошкент, Куйбишев кўчаси 1. 1943 йил Радио уйида қардош тилларда дўстлик, тинчлик ҳақидаги шеърлар ўқилди. Мушоирани Якуб Колас бошлаб берганди ўшанда. Мушоирани ундан сўнг мен давом эттирган эдим. Бизнинг шеърларимиз ўзбек, рус, белорус партизанларига, барча қон-қардош жангчи йигитларга қаратилган жанговар шеърлар эди. Тошкент ҳарбий госпитал идаги ярадор солдатларнинг илтимосларига биноан бизнинг шоирларимиз овози радио тўлқинларидан муттасил таралиб турди.

Ўша оғир дамларда сўнгги ахборотнинг ниҳоятда оператив хусусиятларини йўлга қўйиш учун 2 сменалик ишга кўчган эдик, — деб ҳикоя қилади С. Бухараева. Муҳаррир адибларимиздан Ойдин Собирова, Ҳаким Назир, Насрулло Охундий, таржимонлардан Шербек Алиев, Ф. Исхоқов, Т. Мўминов, Е. Моисеева, Л. Зеленскаялар тонг отаргача уйқуни-оромни билмай меҳнат қилардилар. Фронт жангчилар учун, ишчилар учун эшиттириш программалари тайёрлашарди. Фронт сўқмоқларидан, госпиталлардан келган юзлаб хатлар ўқиб эшиттирилар, жангчиларнинг сўровларига биноан концерт программалари, онаизорлар, севикли келинчакларнинг мактублари, жавобномалари тез-тез радио орқали ўқиларди. Мана, жангчи Қ. Қурбонниёзов ёзган, жангчилардан 15 киши қўл қўйган мактуб. — «Биз фронтчилар Сизларнинг радио орқали берган концертингизни тингладик. Ҳалимахоним, Тамарахоним ижросида берган ҳар бир қўшиғингиз бизни жанг майдонларида мислсиз қаҳрамонликларга ундайди. Ватан, она мавзуидаги мушоираларингизни яна такрорласангиз... Бегуноҳ гўдаклар, ҳимоясиз кексалар, она-Ватанимиз учун ёвуз душмандан интиқом олишга тайёрмиз... Сизга ҳурмат билан жанговар фронт жангчилари...».

— Ўша йилларда Радио уйи бир тантанали анжуман саройига айланган эди гўё, — деб ҳикоя қилади Сўфия Шокировна. — Москва инқилоб театрининг артисти Борис Толмазов Ўзбекистон радиосида 1949 йил апрелида Сеня Ястребков номли янги тўқима образ яратганди. Бунда қўшиқлар, шеърлар воситасида босқинчиларга нафрат уйғотувчи, жангчи йигитларимизнинг қаҳрамонликларини улуғловчи ватанпарварлик руҳидаги материаллар берилларди. Бу материалларни шоирлардан М. Голодний, Долев, Пустинин, А. Резапкинлар тайёрлардилар. Минглаб, юзлаб мактублар радио почтасига келиб турарди, жангчи йигитларимиз билан эфир орқали сўзлашиб турардик. «Биз Тошкент радиоси тайёрлаб юборган эшиттиришларга, Тошкент радиоси йўллаган жанговар қўшиқларга муҳтожмиз, улар бизга қанотдир, мададдир», — деб ёзарди фронтчи қизлар Люба Фейшна ва Лиза Кирилловалар ва ўнлаб солдат йигитларимиз...

У йиллар орқада қолди. Лекин Совет кишилари қалбида дўстлик, интернационализмга муҳаббат оташини сўнмас қилиб ёқиб қолдирди. Ўзбекистон радиосининг нодир хазиналари фондида ана шу муҳаббатдан сўзлагувчи, ана шу қудратдан ҳикоя қилувчи ноёб дурдоналар сақланмоқда ҳамон.

Ўзбекистон радиосида пропаганда, информация, ёшлик, болалар учун эшиттиришлар, адабий драматик эшиттиришлари тайёрловчи ва бошқа редакциялар мавжуд. Чет элларга эшиттиришлар тайёрловчи бўлимда ҳинд, форс, инглиз, ўзбек, урду, араб, уйғур редакцияларининг талантли, ижодкор ходимлари иш олиб бормоқдалар.

В. И. Ленин айтганидай, радио ҳақиқатан ҳам пропаганда қуроли хизматини ўтамоқда. У миллионлар учун «магнит» бўлиб қолди. Радио туфайли ўзбек адибининг, ўзбек санъаткорининг, хонандаси, чолғувчисининг овози, муваффақиятларимиз уфқлар оша олис-олис ерларга етиб бормоқда.

Эътибор ОХУНОВА.

Суратда: радионинг собиқ ташкилотчи ходимлари ва ҳозир ишлаётган ижодкорларидан бир группаси: (чапдан биринчи қаторда) Ўзбекистон ССР халқ артисти, созанда Имомжон Икромов, республикада хизмат кўрсатган артистлар Е. И. Лебедева, Рихси Ражабий; радионинг биринчи редактори ва диктори Ҳожимурод Авазхўжаев, республикада хизмат кўрсатган артист Али Хўжаев, биринчи радиогазетанинг редактори Искандар Қаландаров. Иккинчи қаторда радионинг биринчи диктори Фотима Юнусова, республикада хизмат кўрсатган артист Марям Алишаева ва Ўзбекистон радиоси овоз ёзиб олиш редакциясининг бўлим бошлиғи, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият ходими Сўфия Бухараева.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СПОРТ

КАМОНДАН ОТИШ

Фарғонада «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти республика Советининг команда биринчилиги бўлди. Аниқ нишонга олиш баҳсида майдон эгалари пешқадамлик қилишди. Чирчиқлик камончилар учинчи ўринни эгалладилар. Фарғоналик спортчилар шунингдек, шахсий ҳисобда ҳам ғолиб келдилар.

ФУТБОЛ

Европа чемпионлари кубоги учун ўтказилган ярим финал ўйинида киевлик динамочилар имкониятни бой беришди. Дюссельдорфда ГФРнинг «Боруссия» командаси билан такрорий ўйинда динамочилар дарвозадан қуш тўп ўтказиб юбордилар. Энди финалда Англиянинг «Ливерпуль» футболчилари билан «Боруссия» командаси учрашади.

ХОККЕЙ

«Советский спорт» газетаси соврини учун Уфа, Глазов, Қозон, Свердловск шаҳарларида 24 коллектив иштирокида ўтказилаётган мусобақада зона ғолиблари аниқланди. Ўз группасида фахрли ўринни эгаллаган саккиз команда соврин учун курашни давом эттириш ҳуқуқини қўлга киритди. Қозон шаҳрида куч синашган Тошкентнинг «Бинокор» командаси бир ютуқ ва бир дуранг натижа билан ўз группасида тўртинчи ўринни эгаллади.

ТЕННИС

Тошкентдаги «Пахтакор» стадионининг теннис майдончаларида Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган тренер Е. Плотников хотирасига бағишланган мусобақалар ниҳоясига етди. Москва, пойтахт области, Ленинград, Фрунзе, Душанба ва республикамиз вакилларидан юзга яқин спортчи қатнашган бу мусобақада ҳал қилувчи кураш ленинградликлар В. Пальмен ва М. Осетинскийлар ўртасида давом этди. Қизғин олишувда В. Пальмен ғолиб чиқди. Жуфт ҳолда куч синашувларда эса эркаклардан В. Пальмен, М. Осетинский, аёллар ўртасида З. Нурмуҳаммедова (Қирғизистон) билан Н. Пановалар (Тошкент) пешқадамлик қилдилар.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
Ф. МУҲАММАДЖОНОВ.

ИЛМ-ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

УЗУМНИ ТЕЗ МАЙИЗГА АЙЛАНТИРИШ

Қуритиш камерасига узум бошлари қўйилди. Орадан беш соат ўтгач, белгиланган программа бўйича энг мақбул режимни танлаб олган автомат майиз тайёрлиги тўғрисида сигнал берди.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг студентлари муаллимлар раҳбарлигида автомат калориферли сушилка ва унга программа тайёрладилар. Улар майиз олиш жараёнининг математик моделини туздилар. Моделда жараённинг ҳамма элементлари: ғужумдан намлик буғланиши, ғужумнинг пучайиши, қанд модда ва витамин концентрацияси акс эттирилди.

Табиий шароитларда майиз тайёрлаш бир ойга чўзилади, буни тезлаштириш йўлидаги уринишлар доим муваффақиятсиз чиқар эди. Олий мактабдаги тадқиқотчилар шу проблемани биринчи бўлиб ҳал қилдилар. Улар сифатга зарар етказмаган ҳолда майиз ҳосил қилиш жараёнини ўнлаб марта тезлаштириш мумкинлигини кўрсатдилар.

Шу установкани имтиҳон қилган муаллим ва студентлар автомат тайёрлаб чиқарган майиз билан табиий ҳолда қуритиб тайёрланган майизни бирбиридан ажрата олмадилар. Шундай қилиб, «Эксперимент-1» паспортига беш баҳо қўйилди.

— Ҳозирга қадар майиз тайёрлаш учун сушилка қарийб ишлатилмай келди, чунки маҳсулот сифати паст бўларди,— дейди автоматика ва телемеханика кафедрасининг мудири, техника фанлари доктори П. Байдюк. — «Эксперимент-1»да бундай камчилик йўқ, бунинг устига серунум ишлайди. Уни ҳар қандай колхоз ва совхозда ясаб олиш қийин эмас. Установка ёрдами билан олма қоқи, қовун қоқи, олхўри қоқи, картошка қоқи ва бошқа хил қоқилар ҳам тайёрласа бўлади.

В. ЧЕРНИШЕВ,
[ЎзТАГ].

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ КЎРГАЗМАСИДА

ОКЕАНДАН ИЧИМЛИК СУВ

Етарлича ичимлик сув запасисиз денгизда узоқ муддат сузиш мумкин эмас. Бутун рейсга етарли сув ғамлаб олиш анча мушкул иш.

Кейинги вақтларда кемаларда денгиз сувини чучуклаштириб берадиган машина-ускуналар пайдо бўлди. Лекин чучуклаштирилган сув ичишга яроқли бўлиши учун унга тегишли миқдорда туз қўшиш керак. Ишлаб чиқарилаётган минерализаторлар қўпол бўлганлигидан уларни кичик ва ўртача кемаларга ўрнатиб бўлмайди. Шу сабабдан улар учун ичимлик сув олиш системасининг соддалаштирилган типовой схемаси ишлаб чиқилган. Шу схема СССР халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасидаги «Кемасозлик» павильонида кўрсатилмоқда.

Сув запасини сақлаш учун иккита цистернадан фойдаланилади. Шуларнинг ҳар биридаги сув беш сутка фойдаланишга етади. Шундай қилиб, кемада доимо янгиланган ичимлик сув запаси туради.

О. ПАВЛОВ.

ДЕТАЛЛАР КЎПРОҚ ИШЛАЙДИ

«Ихтирочилик ва рационализация-77» кўргазмасида кўрсатилган установка қишлоқ хўжалик машиналарининг эскирган деталларини тамомила тиклашга имкон беради. У деталларга пўлат лента, сим ёки порошокли қаттиқ қотишмани тез ва самарали равишда эритиб ёпиштиради.

Бу технологик жараён ростлаб турилувчи ток импульслари ёрдами билан амалга оширилади. Установкани жорий этиш йилига олти минг сўм тежашга имкон беради.

П. СЕМЕНОВ,
(ТАСС).

Реклама ва эълонлар

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Спартак**, 23/IV да **Севги ҳақида қисса**, 24/IV да **Доктор Айболит** (12.00), **Жизель** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 22/IV да **Ҳижрон**, 23/IV да **Фарғона тонг отгунча**, 24/IV да **Йиллар ўтиб**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 22/IV да **Тўй муборак, қари қиз**, 23/IV да **Кўзингни каттароқ оч!** (билетлар сотилган), 24/IVда **Ишқ қурбонлари**.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — дунёда ягона лилипутлар ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30).

Кино

САНЪАТ САРОЙИ — **Воситачини ўлдир** (катта зал, кундуз ва кечқурун), **Есения** (кичик зал, кундуз ва кечқурун).

Тоғ қизи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11.30, 14.30, 17.30), «МОСКВА», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Фердинанд Люснинг ҳаёти ва ўлими (3, 4 серия) — «ВОСТОК», «НУКУС» (кундуз ва кечқурун).

Тенгдош, табассум қил! — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (10, 13, 16, 19, 21.00).

Солдат Иван Бровкин — «ТИНЧЛИК» (жуфт соатларда).

Аср бошида (кундуз ва кечқурун), **Умид** (18, 20.00) — «ПИОНЕР».

Афоня — «ИСКРА» (19.30).

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
С. В. СТАРОДУБЦЕВ НОМЛИ ФИЗИКА-ТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Қаттиқ жисм назарияси бўлими мудири (фан доктори ёки кандидати);

материалшунослик бўлими лабораторияларининг мудирлари (фан докторлари ёки кандидатлари);

қаттиқ жисм физикаси, диэлектриклар ва ярим ўтказгичлар физикаси мутахассисликлари бўйича катта ва кичик илмий ходимлар:

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тимирязев кўчаси, 2 «б»-уй.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ЎРТА ОСИЕ МЕДИЦИНА ПЕДИАТРИЯ ИНСТИТУТИ
26 апрель соат 15.00 дан бошлаб
ИНСТИТУТГА КИРУВЧИ АБИТУРИЕНТЛАР УЧУН
«ОЧИҚ ЭШИКЛАР КУНИ»НИ ЎТКАЗАДИ

Институт адреси: 700140, Тошкент шаҳри, Чермет кўчаси, 103-уй (4, 19, 41, 62-автобуслар ва 3-маршрут таксининг «Микрорайон» бекати).

В. И. Ленин номли Марказий музейнинг Тошкент филиали коллективи музей ветеранлари Советининг аъзоси, 1919 йилдан буён КПСС аъзоси

Розалия Генриховна ШЕРЕШЕВСКАЯнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳуманинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — **Янгиликлар.** 10.10— Гимнастика. 10.30 — Баҳор ҳақида шеърлар. 11.00 — Адресимиз — Совет Иттифоқи. 12.00 — **Миллионлар ленинча университети.** 15.40 — **Ленинград революция бешиги.** (Ҳужжатли фильм). 16.10 — Ёшлар ижоди. 16.25 — Совет тасвирий санъати. «Ленинннома». 16.50 — Москва ва москваликлар. 17.20 — **«Поэзия».** Ленин номи барҳаёт. В. И. Ленин марказий музейидан олиб кўрсатилади. 17.50 — **Она меҳри** (бадиий фильм). 19.15 — Концерт. Д. Шостакович. 12-симфония. 19.55 — **В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш.** Концерт. Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида— **«Вақт».** 23.30 — **Хоккей.** Канада — АҚШ. 01.15 — **Янгиликлар.**

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 —Болалар учун фильм. 11.50 — Тарих дақиқалари (телеспектакль). 12.50 — **Ленин бўлган жойларда** (ҳужжатли фильм). 13.05 — **«Ленин йўлидан, Октябрь йўлидан борамиз».** 18.05 — **«Биз — Ильич набиралари».** 18.35 — **«Правда» газетаси соврини учун енгил атлетика бўйича Бутуниттифоқ кросси.** Матбуот конференцияси. 18.55 — **Ахборот.** 19.15 — **В. И. Ленин — Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалабасининг ташкилотчиси.** 19.35 — **Ахборот.** 19.55— **Москва. В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш. Концерт.** Кремлнинг Съездлар саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — **«Вақт».**

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — **Барҳаёт Ленин** тафаккури. 19.20 — М. Шолохов. «Дон ҳикоялари». (Ўқув кўрсатуви). 19.50 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.20 — **Янгиликлар.** 20.40 — Физика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА 8.30 — **Ленин йўлидан борамиз.** Концерт. 9.30 — Д. Зокиров. **Ленин даҳоси билан** (кантата). 11.15 — **Ленин кўрсатган йўлдан.** 11.30 — Баҳор ва бахт қўшиқлари. 12.10 — **Ўзбекистан индустриальний.** 13.00 — Томди қоракўлчилари ҳузурида. 16.10 — **Ленин ҳаётида музика.** 19.00 — Саломатлик — туман бойлик. 19.20 — **«Юност Узбекистана».** 19.55 — **В. И. Ленин туғилган куннинг 107 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш** (Москва).

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР
БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти, 41 • ТЕЛЕФОНЛАР: Коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142

Р. 03327. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 93.